

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 176 (11.899)

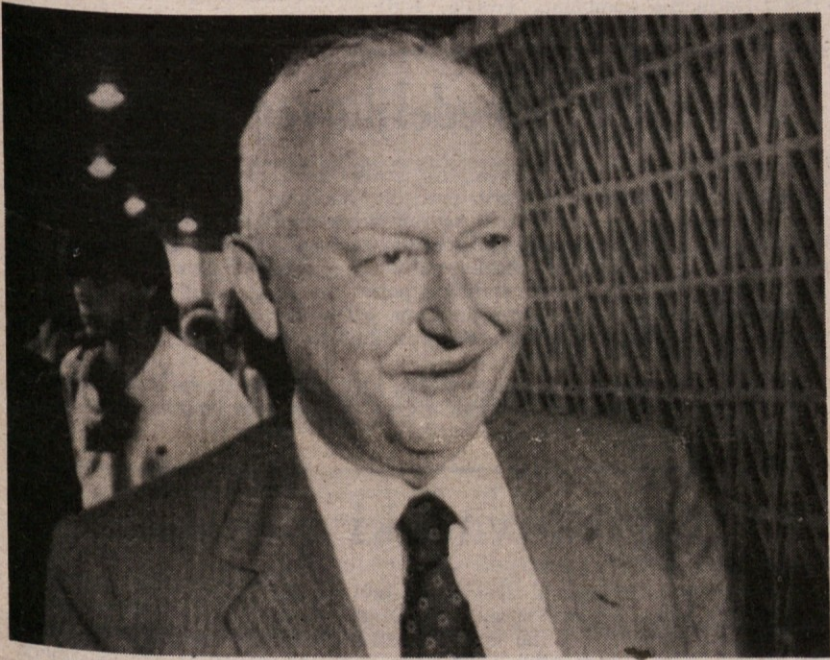
Trst, sreda, 25. julija 1955

TRST
P. P. 1126
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIŽNICA
8554 AA
60100200

Na včerajšnjem zasedanju skupščine v Strasbourgu

Demokristjan Pierre Pflimlin izvoljen za predsednika evropskega parlamenta

Za francoskega predstavnika so glasovali KD, liberalci, golisti
konservativci in skrajni desničarji

Novi predsednik Pierre Pflimlin

(Telefoto AP)

STRASBOURG — Po drugem krogu glasovanja in z absolutno večino je včeraj evropski parlament v Strasbourgu izvolil novega predsednika. Gre za Francoza Pierra Pflimlina, ki ima za seboj bogato politično kariero, saj je bil leta 1958 zadnji predsednik vlade četrte francoske republike, bivši strasbourški župan in katoliški voditelj.

Pierre Pflimlin je prejel 221 glasov od 403 možnih in s tem prehitel ostale kandidate, ki so še ostali v dirki za predsedniški stolček. Bivši predsednik evropskega parlamenta Nizozemec Pieter Dankert je namreč prejel 133 glasov, pobudnik načrta za združeno Evropo Altiero Spinelli pa 49. K izvolitvi demokristjanskega predstavnika so s svojo podporo pripomogle skupine sredine in desnice (KD, liberalci, golisti in konservativci), zanj je glasovalo tudi 16 skrajno desničarskih poslancev, čeprav njihovi glasovi niso bili odločilni.

V dvorani evropskega parlamenta, kjer so kraljevale bele vrtnice — simbol protinacizma, je negotovost o izvolitvi predsednika kmalu pošla. Že

takoj je bilo jasno, da ima Pflimlin največ možnosti, medtem ko so se možnosti za izvolitev Spinellija takoj razblinile. To je bilo jasno vsem poslancem, ki so zasedli skoraj vsa mesta v dvorani. Med njimi so bili tudi Natta, De Mita, Martelli, Moravia, Tortora in drugi. Po izvolitvi predsednika so spregovorili tudi načelniki vseh političnih skupin. V imenu leve sta socialist Rudy Arndt in komunist Gianni Cervetti opozorila, da mora »biti izvoljeni predsednik predsednik celotne skupščine«. Cervetti je poleg tega tudi ožigal »zaskrbnjujoče politično dejanje«, da je k izvolitvi Pflimlina pripomogla tudi »fašistična in nacistična« skrajna desnica. Temu je takoj repliciral desničar Jean-Marie Le Pen, ki je zavrkljivo dejal, da »nismo v Moskvi«.

Včerajšnje zasedanje je zaključil sam novoizvoljeni predsednik, ki je v svojem govoru poudarjal »evropsko vzajemnost«. Pierre Pflimlin je po Simone Veil (liberalna stranka) in Pietru Dankertu (socialistična stranka) tretji predsednik evropskega parlamenta in bo na tem položaju 30 mesecev, do konca 1986.

O ur... gosp... stabilizacije

BEOGRAD — Socialistična zveza Jugoslavije si prizadeva, da bi na inflacijo vplivali z ekonomskimi in z administrativnimi ali političnimi ukrepi. Naš namen je tudi, da bi tržišče boja za razbremenitev gospodarstva, kar je neizogibno, če želimo uresničiti stabilizacijo, prenesli iz forumov v organizacije združenega dela. Ta akcija lahko uspe le, če bodo iz OZD prišli konkretni predlogi in če bodo gospodarske organizacije tudi z lastnim vzorom pokazale pripravljenost zmanjšati stroške poslovanja administracije in nesmotna vlaganja. To je poudaril predsednik zveze konference SZDL dr. Marjan Rožič v včerajšnjem pogovoru s tujimi novinarji.

Socialistična zveza želi s svojimi akcijami vplivati na izboljšanje materialnega položaja zaposlenih, pa tudi drugih, predvsem upokojujencev, ne da bi pri tem prevzela pristojnosti sindikatov in upravnih organov. Pri tem naletimo na številne odpore, ker se spopadamo s tistimi, ki želijo blokirati družbeno akcijo na tem področju, oziroma ki poskušajo zadržati svoje monopolne položaje v odločanju. Ne sprejemamo teze, da ni mogoče najti sredstev, ker so le-ta v proračunih in samoupravnih interesnih skupnostih, mogoče pa je izkoristiti tudi tista, ki so namenjena investiranju v negospodarskih dejavnostih.

Vlada podražila plinsko olje

RIM — Vlada je na svoji včerajšnji seji sprejela nekaj dokaj pomembnih ukrepov. Predvsem gre tu omeniti zmanjšanje davčnega pritiska na odpravnine, kar pomeni precejšnjo izgubo za državne blagajne. Da bi pokrili to razliko, je vlada odobrila zakonski odlok, s katerim je podražila plinsko olje za prevoze in za ogrevanje. Od polnoči bo plinsko olje veljalo 625 lir za liter (do sedaj 615), vse vrste olja za ogrevanje pa so se prav tako podražile za 10 lir za liter.

Minister za pošto Gava je sporočil, da je vlada odobrila tudi podražitev telefonskih storitev, ki bodo začele veljati takoj po objavi v Uradnem vestniku.

Na seji je predsednik Craxi poudaril, da vlada z zanimanjem sledi dogodkom na Poljskem ter da je z zadovoljstvom pozdravila odobritev amnestije. Odobritev bo najbrž omogočila ponovno vzpostavitev rednih gospodarskih odnosov med Italijo in Poljsko.

Včeraj razsodba sodnikov iz Caltanissette

Dve dosmrtni ječi za mandatarja pokola v katerem je bil ubit sodnik Chinnici

CALTANISSETTA — Dosmrtna ječa za brata Salvatoreja in Micheleja Greca, petnajst let zapora za Pietra Scarpisija in Vincenza Babita, oprostitvev, ker nista naredila dejanja, za Libanonca Ghassana Bou Chebela in Salvatoreja Greca, sorodnika obeh obsojenih na dosmrtno ječo.

To je razsodba sodišča v Caltanissetti ob koncu procesa o uboju preiskovalnega svetnika iz Palermo Rocca Chinnicija, dveh karabinjerjev njegovega spremstva in vratarja stolpnice, kjer je sodnik stanoval.

Sodniki so neprekinjeno zasedali od petka do včeraj zjutraj do 10.30 in prišli do zaključka, da sta bila brata Greco mandatarja pokola, medtem ko sta bila Rabito in Scarpisi (za katera javni tožilec trdi, da sta bila materialna izvršitelja ubojev) obsojena zaradi združevanja v zločinske namene.

S to razsodbo je sodstvo le delno osvojilo zahteve javnega tožilca, ki je hotel popolno osvoboditev Libanonca in dosmrtno ječo za ostalih pet obtožencev. Po drugi strani so sodniki menili, da so izjave obveščevalca Chebela verodostojne, saj je ta pred zločinom napovedal skorajšnji pokol in

večkrat zatrjeval, da mednarodno podzemlje smatra brata Greco za nesporna voditelja palermske mafije. Ni naključje, da sta Salvatore in Michele Greco osumljena tudi drugih zločinov, med drugimi kot mandatarja uboja gen. Dalla Chiese in sicilskega deželnega tajnika KPI La Torreja.

Državni pravdnik iz Caltanissette Sebastiano Patanè, ki je vodil celotno preiskavo, je ob koncu procesa izjavil, da bo njegov urad vložil priziv, čeprav je razsodba že pokazala, da so sodniki osvojili temelje postavke tožilstva, ki je razkrinkalo kriminalen načrt.

Stadion na Krasu: prva stališča

NA 4. STRANI

Libanonec Bou Chebel

(Telefoto AP)

Protest delavcev tržiške ladjedelnice

Delavci tržiške ladjedelnice so včeraj dopoldne zasedli vse ulice, ki iz mesta peljejo proti Trstu in onemogočili vsak avtomobilski promet, ki ga je cestna policija preusmerjala na avtocesto pri Redipuglii. Ceste so delavci zasedli po skupščini v ladjedelnici v znak protesta proti zavlačevanju vodstva IRI-Fincantieri, ki še ni sprejelo ponudb ladjarjev za gradnjo novih ladij tudi upoštevajoč nov državni zakon, ki namenja 190 milijard lir v ta namen. V Trziču je sedaj 1.900 delavcev v dopolnilni blagajni, v septembru pa jih bo najbrž še enkrat toliko.

V Gorici pa je župan Scarano dejal, da si bo Gorica v sodelovanju s Trstom še vnaprej prizadevala za enokomerni gospodarski razvoj vse Goriške in s tem nekako odgovoril kritikom iz Trziča in Gradeža, ki obtožujejo Goričane, da zahtevajo preveč zase in zanemarjajo podeželje.

NA 8. STRANI

Po izraelskih volitvah nobene perspektive

TEL AVIV — Nasprotujoči si izidi izraelskih političnih volitev, kjer so si laburisti zagotovili 45 od 120 sedežev, desničarski blok Likud pa 41, so še poudarili razdrobljenost izraelskih političnih sil. Nobeden od obeh velikih blokov (sredinskodesničarski Likud in laburistični Maarah) nima večine in bi moral skleniti zavezništvo s celo vrsto manjših strank, kar bi pomenilo, da bi bila morebitna vlada izredno šibka in se ne bi mogla učinkovito spopasti z vrsto perečih vprašanj, ki tarejo Izrael.

Predstavniki Likuda so bili videti očitno zelo zadovoljni z omejeno izgubo in so ponovili svoj predlog o vladi nacionalne enotnosti, v kateri bi sodelovali obe največji stranki. Predsedstvo naj bi seveda šlo predstavniku Likuda. Laburisti so za sedaj odločno proti taki rešitvi, vlada, ki bi jo morebiti oblikovali pa bi najbrž morala računati na zunanjo podporo komunistov.

Da je izid volitev še poslabšal perspektive za rešitev gospodarske krize priča tudi ukrep izraelske narodne banke, ki je za nedoločen čas prepovedala poslovanje v tuji valuti. Kaže, da je prepoved v zvezi s skorajšnjim ukrepom, s katerim bi morali preprečiti izvoz tuje valute iz Izraela. Omeniti je treba, da je inflacija v Izraelu skoraj že preseгла 500-odstotno stopnjo.

Objavili koledar italijanskega košarkarskega prvenstva A-1 in A-2

NA 10. STRANI

Brezposelnost v Italiji

RIM — Osrednji statistični urad (ISTAT) je včeraj objavil najnovejše podatke o brezposelnosti v Italiji, ki se nanašajo na letošnji april. Tega meseca je bilo v Italiji 2 milijona 348 tisoč brezposelnih, kar je 10,4 odstotka celotne zaposlitvene ravni v državi.

Aprila letos je bilo v Italiji namreč 22 milijonov 642 tisoč »enot« delovne sile, od tega 20 milijonov 294 tisoč zaposlenih. Zaposlenih moških je 13 milijonov 803 tisoč, medtem ko je zaposlenih žensk 6 milijonov 491 tisoč.

Ovisnih delavcev je 14 milijonov 209 tisoč, delavcev s samostojnimi poklici pa je 6 milijonov 85 tisoč. Največ ljudi je zaposlenih v industrijskem sektorju (7 milijonov 35 tisoč), nato v kmetijstvu (2 milijona 387 tisoč), medtem ko je 10 milijonov 872 tisoč delavcev v ostalih sektorjih.

Načelniki parlamentarnih skupin danes pri Craxiju PSI in demokristjani zadovoljni z dosedanjim potekom preverjanja

RIM — Politično preverjanje se bo danes nadaljevalo s sestankom, ki ga bo predsednik vlade Craxi imel z načelniki parlamentarnih skupin vladne večine. Določiti bodo morali, hiter »vozni red« za odobritev 43 vladnih osnutkov, ki jih je vlada že pripravila. Tako naj bi po mnenju predsednika vlade okrepili politične in programske vezi, ki vežejo petstrankarsko koalicijo.

Seveda ostaja za to zunanjo enotnostjo in optimizmom velik del neresenih problemov: vsa pomembnejša vprašanja so odložili na jesen in premirje so še potrdili na sestanku na vrhu, ki je bil prejšnje dni v Vili Madama.

Predsednik vlade je v teh dneh večkrat ponovil, da je zelo zadovoljen s pozitivnim potekom preverjanja. Včeraj je sprejel predsednika KD Piccolija, kar tolmačijo kot nov dokaz o obnovljenem zavezništvu med socialisti in demokristjani. Ne gre pozabiti, da je politični urad KD z veliko vneto zagotavljal Craxiju svojo lojalnost in podporo. Med KD in PSI ostaja odprto samo še vprašanje krajevnih uprav. Na tem področju zahtevajo demokristjani od socialistov naj še pred prihodnjimi upravnimi volitvami povzročijo, kot dokaz svo-

je dobre volje, padec levičarske uprave v enem velikem mestu, Rimu ali Milanu.

Kar zadeva gospodarska vprašanja, ki so te dni v ospredju preverjanja, gre zabeležiti veliko enotnost v vlad-

nih vrstah. Omeniti pa je treba tudi stališče Confindustrie, ki je včeraj opozorila, da ni dovolj zmanjšati inflacijo na 10,5 odstotka in da si je treba še prizadevati, da bi zagotovili pravi gospodarski preporod.

Borzellino pri Pertiniju

Včeraj je bil na Kvirinalu novi predsednik ustavnega sodišča Giuseppe Borzellino, ki se je predstavil Pertiniju (Telefoto AP)

Dež prekinil tretji večer v areni

»Trije prispevki« v kinodvorani

PULJ — S slovenskim omnibus-filmom, »Trije prispevki k slovenski blaznosti« naj bi se v ponedeljek pričel uradni tekmovalni program v areni. Pišem »naj bi«, v kolikor se je kar na lepem ulila ploha, ki je prekinila komaj pričeto projekcijo, tako da so morali nadaljevati s programom v kinodvorani Beograd. Drži, da vsi gledalci arene ne morejo v kinodvorano, dejstvo pa je, da se je v nji zbralo toliko ljudi, da se na drugi projekciji sploh ni dalo dihati. V takem ambientu so torej, kot po pravilniku, 40. min. po prekinitvi predstave v areni, ponovno vrteli »Tri prispevke«. Prisotni so bili člani ekipe in dva režiserja, saj tretji še vedno služi vojaški rok. Nismo ga videli v Gorici, ni nam uspelo, da bi ga videli v Pulju.

V tropikalni sopari smo si nato, pozno v noč, ogledali še film Predraga Antonijeveca »O pokojniku vse najlepše«. Film je neke vrste satirične kritike napačnega pojmovanja socialistične, ali morda bolj rečeno, komunistične družbe, njenega nastanka v novorojeni Jugoslaviji, iskanja primernih operativnih smernic, ki bi zadostovale tako kulturnim središčem kot najbolj zakatni kmečki vasi. Mitologija zaradi katere brez delavskega stanu ni komunizma je podlaga za »revolucijo« v neki

mali vaški srenji, ki bi se morala preleviti v rudarsko središče. Rude bo sicer zelo malo, imeli pa bodo spominsko plaketo, govore in svečano otvoritev ter poimevanje premogovnika.

Dodati pa moram, da je slovenščina moj materin jezik, a brez hrvaških podnaslovov ne bi v celoti razumela teksta Kavčičevega filma »Nobeno sonce«, saj je zvok v kinodvorani pod vsako kritiko. Kljub temu pa je uspelo prav Kavčiču dobiti največ aplavzov prisotne publike, verjetno v dokaz, da filmi o najstletnikih še vedno vzbujajo veliko zanimanja v Jugoslaviji. Ni naključje, da je publika do danes podelila največ glasov prav filmu o mladinki »Sečerna vodica«.

Konflikti med mlado generacijo, ki išče prostosti v disku in generacijo staršev, ki nima jasnih pojmov o tem, kaj je za mladino dobro ali slabo, sta podlaga obeh filmov, le da imamo v Kavčičevem filmu nagradnih nekaj več maloverjetnih tipov in situacij, (glej narokomana!). Sicer pa je film postavitev na platno vzdušja romanov Pavleta Zidarja (njegov roman Moja družina je bestseller, ki ga požira Kavčičeva mladina), ki prav gotovo ni bil še deležen take reklame.

EVA FORNAZARIČ

Razprava o tatvinah srebra v kombinatu Trepča

ZVEČAN — Poslovodni odbor kombinata Trepča je razpravljal o velikem grabežu koncentratov srebra iz Trepčine, rafinerije svinca sprejetih ukrepov in tistih, ki jih morajo sprejeti za ugotavljanje škode in odgovornosti za nastalo škodo, ter o nadaljnjem varovanju in zaščiti Trepčine lasntine. Poudarili so, da so tatvino odkrili s skupno akcijo delavcev iz Trepčine rafinerije svinca in organov javne varnosti, da pa so pogoste spremembe vodilnih ljudi v rafineriji svinca in dejstvo, da so bili med tatovi delavci, ki so jim v kolektivu zaupali, otežkočali odkrivanje tatvine v daljšem obdobju, čeprav so bili poskusi kraje zadostno opozorilo, da nekdo kraje srebra.

Navedli so primere, da so 3. januarja 1984 pred rafinerijo našli 5 blokov srebra, 30. junija lani pa je varnostnik kombinata med ukradenimi bloki svinca našel tudi blok koncentrata srebra. Vse to so prijavili organom javne varnosti, zadnji primer kraje blokov koncentrata srebra pa je bil evidentiran 15. junija letos in prijavljen organom javne varnosti.

Na seji so poudarili, da so na področju samozaščite odpovedali vsi, posebej člani ZK, zaradi česar bodo v osnovnih organizacijah ZK preverili idejno-politično odgovornost komunistov za nebudnost.

Poslovodni odbor Trepče je naložil trepčinemu institutu za svinco in cink, da ugotovi čas tatvine in višino škode, kot tudi ukrepe, ki jih morajo sprejeti v prihodnje, da bi ta del obrata v rafineriji bolje zavarovali.

Odgovornost morajo ugotoviti v vseh okoljih in na vseh ravneh v kombinatu, kjer bi njeno osredotočenje le na rafinerijo svinca bišo preveč ozko, so dejali na včerajšnji seji.

Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Titovi Mitrovici je včeraj sporočil imena 51 oseb, ki so vpletena v veliki grabež srebra v kombinatu Trepča. Med priprtimi osumljenci jih je največ iz Titove Mitrovice in zaposlenih v TOZD Rafinerija kombinata Trepča. (dd)

Posledice ponedeljkovskega neurja

LJUBLJANA — Ponedeljko sicer kratko neurje z vetrom in točo je povzročilo precej škode v nekaterih predelih Ljubljane. Najhuje je bilo za Bežigradom, kjer je veter zrušil 800 metrov strehe športno-rekreacijskega centra Ježica v Savljah, močan naliv in verjetno zamašeni odtočni kanali pa so povzročili, da se je na marsikateri cesti v nekaj minutah nabralo tudi do pol metra vode. Strela je zanetila tudi dva požara, ki so ju takoj pogasili.

Voda je zalila tudi del tovarne Elma v Črnučah, strela, ki jo je udarila v črnuški transformator, je povzročila prekinitev na električnem omrežju v tem delu mesta.

Veter je razsajal tudi v centru mesta, kjer je odkril streho stavbe elektro-gospodarstva in lomil veje starejših dreves. Kolikšna je gmotna škoda, ki jo je povzročilo neurje, za zdaj še ni znano. (dd)

Jugoslovanski protest

BEOGRAD — Pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Zdenko Svete je na svojo zahtevo sprejel odpravnika poslov švicarskega veleposlanstva F. Gruberja. Izročil mu je noto z ostrim protestom jugoslovanske vlade, ker so švicarske oblasti kljub opozorilom Jugoslavije odobrile demonstracije teroristične skupine albanske iredente 14. julija letos pred poslopjem jugoslovanskega veleposlanstva v Bernu.

Nota izraža resno zaskrbljenost, ker je bilo ozemlje nevtralne švice z odobritvijo tamkajšnjih oblasti znova izkoriščeno za podta ne akcije, naperjena proti dobrim in prijateljskim odnosom med Jugoslavijo in švico. Nota tudi zahteva, da švicarska vlada v korist nadaljnega neoviranega razvoja prijateljskih odnosov in krepitve medsebojnega zaupanja v prihodnje prepreči ponovitev podobnih protijugoslovanskih provokacij. (dd)

□ MANAGVA — Član kolektivnega predsedstva Nikaragve dr. Sergio Ramirez je izrazil zadovoljstvo z dvostranskim sodelovanjem med Nikaragvo in Jugoslavijo in željo za njegovo nadaljevanje, predvsem na gospodarskem področju.

Salvadorsko ljudstvo stremi po pravi svobodi

Ena izmed številnih manifestacij za pravice salvadorskega ljudstva

Čile, Nikaragva, Argentina, Gvatemala, Honduras, El Salvador; diktatura, fašizem, vojaška revolucija, mučenje, smrt, zmaga, bodočnost... še do pred dvema letoma so časopisi, radio in televizija na široko o tem poročali, politične stranke, sindikalne in druge organizacije pa so na to temo prirejale srečanja in razprave ter zavzemale taka ali drugačna stališča do vsega, kar se je dogajalo v Srednji in Južni Ameriki in do politike ZDA v tistih področjih. Danes je stanje drugačno. Človeku, ki je pozoren na to, kar se dogaja v svetu je jasno, da je danes politika evropskih držav do ZDA drugačna. In tudi poročanje o vsem, kar se še vedno dogaja v državah Srednje in Južne Amerike je takšno, kot si jo želi Reaganova vlada. Na srečo pa v Evropi delujejo skupine in predstavnštva tistih narodov, ki se še vedno morajo boriti in umirati za svobodo. Eno takih predstavništev je politično - diplomatska komisija salvadorskega osvobodilnega gibanja FM LN (Frente Farabundo Marti de li-

beracion nacional). Te dni se je v Trstu mudil predstavnik te komisije, Emiliano Robles, in z njim smo se pogovarjali o tem, kakšno je sedanje stanje v njegovi domovini.

»Kot veste, deluje naše osvobodilno gibanje od leta 1980. V teh letih je bilo ubitih okoli 50.000 ljudi (po podatkih, ki so razvidni iz majskega poročila Amnesty International so te umore v glavnem zakrivili pripadniki redne vojske). Naša država in naši ljudje so postali še revnejši, 58 odst. prebivalcev razpolaga z manj kot 10 dolarji mesečno, samo 15 odst. aktivnega prebivalstva (ki je 45 odst. vsega prebivalstva) ima stalno zaposlitev, nepismenih je 64,3 odst., več kot 500 tisoč prebivalcev je brez stanovanja, na 10 tisoč prebivalcev imamo 3 zdravnike, 60 odst. rodovitne zemlje pripada le 2 odst. prebivalstva.«

»Po svetu živi 800.000 izseljencev in beguncev. In vendar naše ljudstvo veruje v zmago. Uspehi našega osvobodilnega gibanja so veliki. Osvobodili smo okoli 5.000 km² ozemlja; na

tem ozemlju živi 400.000 ljudi in začeli smo uvajati programe in najugodnejše reforme, ki jih pripravlja ljudska vlada. Najvažnejše reforme, ki jih uvajamo, so v zvezi s šolstvom, zdravstvom, ekonomijo, politično administracijo in utrditvijo naših vrst. Seveda moramo podčrtati dejstvo, da je bila borba zelo težka. Razne vlade in desnica so do sedaj od ZDA prejele nad milijardo dolarjev pomoči. Brez vmešavanja ZDA bi bila danes naša država brez diktature in ljudje bi končno lahko zaživel svobodno življenje.«

Vpr.: Ob zadnjih volitvah so italijanska sredstva javnega obveščanja poročala tako, da so si tisti, ki jim problematika Srednje Amerike ni znana, lahko ustvarili mnenje, da pomeni zmaga Duarteja rešitev salvadorskega vprašanja.

»Najprej bi rad opozoril na dejstvo, da je bil Duarte predsednik vlade tudi v letih 1980-82 in da so v tistem obdobju umorili 20.000 ljudi. Mislim, da je vsem znano, kako potekajo volitve pri nas, zato o tem ne bi govoril. Duarte je zmagal samo zato, ker je ta zmaga odgovarjala politikam ZDA in v resnici nima nobene moči, ker je odvisen od ustanovne skupščine, in ta je pod kontrolo ARENE (skrajne desnice, katere najvidnejši predstavnik je fašist d'Abuisson). Duartejevo predsedstvo pomeni samo večjo in verjetnejšo možnost direktne intervencije ZDA v Salvadorju. Načrt za to že obstaja. Duarte nikakor ni človek, ki bi na katerikoli način lahko pripomogel, da bi prišli do rešitve salvadorskega vprašanja.«

Vpr.: Pred tremi leti smo se pogovarjali z Ernestom Lopezom, tudi članom vašega osvobodilnega gibanja. Razgovor z njim smo zaključili z mislijo, kaj vam pomeni solidarnost, ki vam jo nudi Zahodna Evropa in države socialističnega bloka. Takrat ste v Italiji delovali komaj nekaj

mesecev in veliko ste pričakovali posebno od naprednih političnih strank. Kakšno je stanje danes?

»Danes se o Srednji Ameriki veliko manj govori kot tedaj. To je tudi razumljivo. Zahodna Evropa rabi pomoč ZDA in evropske države se obnašajo temu primerno. Tudi politično-ekonomski in socialni položaj je danes v Evropi drugačen. Tu je še vprašanje oboroževanja in miru v svetu. In prav ko se govori o miru, ne gre pozabiti, kakšno je stanje pri nas. Politika Reaganove vlade, ki hoče na vsak način zatreti vsa ljudska gibanja in željo po svobodi, je zelo nevarna za mir v svetu. Nas danes zanima predvsem politična podpora, pravilno in točno obveščanje ter solidarnost širokih slojev prebivalstva. V glavnem je italijanski narod z nami solidaren. Manj storiijo politične stranke. Veliko politično in moralno podporo dobiva naše osvobodilno gibanje od strani socialističnih držav. Materialne pomoči pa nam ne more nihče nuditi. Po našem morju plujejo ameriške letalonosilke, mejimo na Gvatemalo in Honduras, kjer je ogromno ameriškega orožja in ameri-

ških vojaških strokovnjakov, nad nami letijo ameriška letala in opazujejo nas njihovi izvidniški sateliti. Če bi stanje ne bilo tako tragično kot je, bi se človek lahko nasmejal ob izjavah Reagana, ki govorijo o vmešavanju Sovjetske zveze, Kube in Nikaragve, kot da se ne bi naš boj pričel še pred oktobrsko revolucijo. Seveda lahko nasedejo takemu poročanju samo tisti, ki ne poznajo svetovnega dogajanja.«

»Naša revolucija je samo naša; mi se borimo za svobodo in vse naše ljudstvo je z nami; ženske, otroci, moški, vsi sloji prebivalstva, Cerkev. Naša država je majhna, njen relief ne omogoča varnosti članom osvobodilnega boja, naš geografski položaj ne dovoljuje, da bi prejimali najnujnejše pomoči v hrani in v zdravilih. Vemo, da bo naš boj terjal še veliko žrtev, toda vsi verujemo v končno zmago in zopet bomo nasadili drevesa naših prednikov. To drevo se imenuje »maquilishuat« in je v času poletja pokrit z rožnatimi cvetovi. Morda bodo cvetovi dreves, ki bodo zrastle ko bomo svobodni, malo bolj rdeči.«

ODINEA CUPIN

Vojaška hunta je v samo dveh letih pobila nad 35 tisoč ljudi

Vas pri Cerknem veliko pomagala partizanom

Na Reki odkrili spomenik padlim

CERKNO — V nedeljo, 22. julija, so v vasi Reka pri Cerknem odkrili spomenik devetim vaščanom, ki so svoja življenja žrtvovali med NOB. Na še ne porušenem stebri požganega kozolca, ki so ga zidarji primerno utrdili, domačini pa uredili okolje, so vzdali dve spominski plošči. Na prvi so imena vseh devetih padlih vaščanov, na prvem mestu Peter Čelik, prvi partizan na Cerkljanskem, ki je prišel z Mokroca z znano Dolganovo četico sedmih partizanov zadnje dni avgusta 1941 v Gornjo Branico. Drugi padli vaščani so: Zofija Bremec, Stanko Čelik, Alojzija Lahajnar, Franc Lahajnar, Peter Makuc, Andrej Podreka, Marjan Šinkovec in Viljem Šinkovec.

Na drugi plošči so verzi neznanega pesnika: Kraj groba grm že brsti — Med kamni zrastle je zelenje — Kot da bi vzkliklo hrepenenje — Iz težke rjavkaste prsti.

Plošč: na stebri sta odkrila predsednik skupščine občine Idrija in sin padlega borca. Slavnostni govor je imel sekretar republiškega odbora ZB NOV Slovenije Marjan Lenarčič, v kulturnem sporedu je moški oktet iz Ota-leža zapel več partizanskih pesmi, šolska mladina pa je nastopila z več recitacijami.

Za postavitev spomenika padlim borcem so poskrbele družbenopolitične organizacije, krajevna skupnost Reka-Straža-Polica in krajevni odbor ZB NOV. Spomenik stoji na majhni vzpetini tik nad cesto, ki pelje proti Idriji. Pod spomenikom so ruševine požganega kozolca, ki jih obrašča zeleni bršljan, kar simbolično predstavlja novo življenje tega kraja na ruševinah dne 10. junija 1944 požgane vasi. Naj še povemo, da so prebivalci te vasi aktivno in organizirano pomagali partizanom med NOB.

Pod spomenikom in cesti šumi zelenkasto prozorna Idrija, naša Idrija... Kot že toliko tisoletij, ko je Idrija šumela raznim zgodovinskim dogodkom, bo zdaj s svojim šumenjem oživljala spomin na imena padlih na spomeniku na vzpetini nad cesto.

OGAREV

»Boj pod Olimpom« še eno pričevanje o deležu Primorcev v osvobodilni vojni

LJUBLJANA — Med nagrajenci »Vstaje slovenskega naroda« na slavnostni seji republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije v petek, 20. t.m. v Lj. Ljani, so bili tudi uredniki zbornika »Boj pod Olimpom« Albert Klun, Tone Gošnik in Račo Bordon.

Ker gre za doslej še malo znano in tudi prvič tako temeljito obdelano poglavje iz let narodnoosvobodilne vojne, v katerem je bilo udeleženih tudi veliko naših primorskih ljudi, naj povemo, da že sam naslov simbolizira z imenom najvišje gore Olimp obširno področje med Makedonijo, Tesalijo in Albanijo, kjer se je prav tako odvijal v času druge svetovne vojne narodnoosvobodilni boj, v katerem so množično sodelovali tudi Slovenci v makedonskih, grških in albanskih enotah, ki so se po muhasti igri usode znašli na tem ozemlju.

Zbornik-knjiga, ki obsega skoraj 550 strani z bogatimi fotografskim in kartografskim materialom, je delo več avtorjev, katerih prispevke, spomine in pričevanja so uredniki strnili v vsebinsko zaokrožen in kronološko razporejen pregled, ki pomembno osvetljuje dogajanja v NOB v tistih krajih, kjer so na primer Slovenci v makedonski vasi Bistrenica organizirali osvobodilno gibanje in prvo partizansko enoto, potem slovensko četo v 1. makedonsko-kosovski udarni brigadi, drugi so na grškem otoku Kefaloniji ustanovili samostojno partizansko četo »Primorje« v sestavi grške osvobodilne vojske ELAS ali pa sodelovali v albanskih enotah, nekateri so z otoka Samosa prek Turčije prišli celo v Palestino in Egipt in oblikovali slovensko četo itd.

Vsa besedila imajo pečat osebnega pričevanja, napisana so doživeto, sočno in živahno, v preprostem in

dojemljivem jeziku, podprta pa so tudi s številnimi opombami, ki dopolnjujejo sicer bogato pripoved, dopolnjeno z abecednimi sezname udeležencev v teh enotah itd.

Zbornik »Boj pod Olimpom« je še eno dolžno priznanje predvsem našim primorskim ljudem, ki so se sicer v ogromni večini, kjer je le bilo mogoče, vključevali v razne enote jugoslovanske NOB, ki pa so se, če je tako naneslo naključje, vključevali tudi v partizanske vrste drugih narodov, samo da so se borili proti fašizmu in za svobodo svojega naroda. Kot je razvidno iz zbornika, njihov delež v teh enotah nikakor ni bil majhen.

Urednikom zbornika, ki imajo — zlasti naš sodelavec Albert Klun — velike zasluge pri obravnavanju boja naših prekomorcev, gre za njihovo delo in trud vse priznanje in čestitke za prejeto nagrado.

j. k.

Huda nesreča mladega vojaka v Pordenonu

PORDENON — V vojašnici »Scipio Slatapera« v Sacilu se je predsončnim hudobno ponesrečil 19-letni Riccardo Tanini. Bil je v orožarni, ko se je, kot kaže, iz nepojasnih razlogov, sprožil strel iz puške garand in ga zadel v živo. Prepeljali so ga najprej v krajevno bolnišnico, potem pa v pordenonsko, kjer so ga operirali ter si pridržali prognozo. Vojaška oblast je uvedla preiskavo.

Nadvse lepo uspela veselica v Benečiji

Več pobud v občini Grmek ob prazniku zaščitnika sv. Jakoba

GRMEK — Letošnje praznovanje grmeškega zaščitnika sv. Jakoba je bil po vseh plateh zanimiv dogodek, vreden podrobnejšega opisa. Takšen je bil po naši sodbi predvsem zaradi tega, ker so se pri organizaciji prireditve srečno ujeli različni dejavniki, ki danes oblikujejo beneški obraz. Tako so svoj delež k značaju prireditve prispevali občinska uprava, Beneška folklorna skupina Živanit, Društvo beneških likovnih umetnikov in kulturno društvo Rečan. Predvsem pa so svoj delež prispevali obiskovalci, veliko število obiskovalcev, ki so prišli iz grmeškega »kamuna« kakor tudi od drugje.

Praznovanje se je pričelo v dopoldanskih urah, ko je župan inž. Fabio Bonini izročil namenu prenovljeno zgradbo, v kateri so v zgornjem nadstropju uredili prostore za lekarno, v pritličju pa večnamenski center za sestajanje, prirejanje razstav in za vse tiste pobude, ki potrebujejo manjše prostore.

Ta delovni uspeh grmeške občine so s svojo prisotnostjo povzdignili zastopniki sosednjih občin, župan Srednjega Avgust Krizetič, župan in

podžupan Špetra Slovenov Firmino Marinič in Claudio Adami, podpredsednik pokrajine Enrico Bulfone, tajnik sekcije PSI za Nadiške doline dr. Valentin Noacco, predstavniki gospodarskega življenja in številni domačini.

Uvodoma je župan Bonini v italijanščini in v domačem narečju opisal namene, ki so vodili občino pri odločanju za izgradnjo takšnih objektov, za njim pa je svoje zadovoljstvo ob skrbi občine za napredek teh krajev izrazil tudi podpredsednik pokrajine Bulfone.

V popoldanskih urah so na zelenici v bližini vasi priredili prvi folklorni festival, o katerem Beneška folklorna skupina Živanit sodi, da bi ga poslej morali prirediti v drugih beneških vaseh, ki bi ga bile pripravljene gostiti, in tako ohranjati tradicije, ki tonejo v pozabo. S takšno dejavnostjo bi povezovali skupine, ki na tem področju delujejo tako v naši deželi kot v njeni sosesčini.

Ob letošnjem prvem takšnem posvsem uspelem poskusu so poleg domače skupine Živanit, ki je plesala beneške folklorne plesne, nastopili še otroci iz Rablja, ki so plesali furlanske in sloven-

ške narodne plesne, tamburaška skupina France Prešeren iz Boljunca, mladinska folklorna skupina Rdeča zvezda iz Saleža in društvo Javornik iz Koroške Bele pri Jesenicah.

V občinskih prostorih so odprli 6. slikarsko razstavo, na kateri je z 42 deli sodelovalo 14 slikarjev iz naše dežele in iz Slovenije, in fotografsko razstavo Paola Roiattija iz Srednjega, ki je predstavil svoje slike z beneškimi motivi.

Delo likovnih umetnikov so nagradili. Prvo mesto in nagrado občine Grmek je žirija priznala Giovanniju Karliču iz Hlaste, drugo in tretje mesto pa slikarjema iz Ajdovščine Marjanu Cigoju in Milanu Ipavcu.

Kako občuten je bil praznik sv. Jakoba, je bilo mogoče spoznati po zares lepi udeležbi. Na račun so tri večere prišli tudi tisti, ki so jih srbele pete.

Naj ob koncu dodamo, da takšne veselice uspevajo predvsem zato, ker je veliko občanov, ki so pripravljene prostovoljno pomagati na prireditvah, da se ljudje zabavajo in da se dober glas o vasi širi tudi v sosednjo vas. (gv)

V Bardu sedmi dan emigranta

BARDO — V tej vasi v zahodni Beneški Sloveniji bodo 27., 28. in 29. julija priredili že sedmi dan nekdanjih emigrantov, ki bo prvenstveno namenjen zabavi. Vsak večer bodo namreč imeli drug zabavno plesni ansambel. Toda vsebina prireditve, na kateri sodeluje tudi Gorska skupnost Terske doline, s tem še ne bo izčrpana. V nedeljo popoldne bodo namreč nastopili harmonikarji našega znanega glasbenika iz Benečije Antona Birtiča. Skupina Zvezda z Opčin, ki jo vodi Franc Pohajač, pa bo program povzdignila s svojimi zabavnimi in kulturnimi točkami.

Ob tem naj omenimo še dve pobudi, ki ju načrtujejo za ta praznik. Razstavili bodo namreč domače cvetje in plazilce. Cvetje bodo nabrali domačini, plazilce (gade, kuščarje itd.) pa strokovnjak, ki bo prišel nalašč za to s Trbiža. Imena rož in živali bodo napisali v italijanščini in slovenščini.

»Živa nit vas poveže«

»Živa nit vas poveže«: pod tem naslovom je beneška folklorna skupina »Živanit« priredila prvo folklorno srečanje

Turizem in proizvodnja hrane imata v Jugoslaviji prednost

Na politično razpoloženje v Jugoslaviji in na manj negotov ter enotnejši pristop k izvajanju dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije bosta vplivali dve izjemno pomembni žetvi: pšenična in turistična. Za letos napovedujejo v Jugoslaviji proizvodnjo 5.300 tisoč ton pšenice (od česar naj bi odkupili 3.400 tisoč ton ali 65 odstotkov pridelka). V turizmu, za proizvodnjo hrane ta trendek najatraktivnejši gospodarski panogi, ker bo neposredno lahko zmanjševala jugoslovanski dolg tujni, pa naj bi devizni priliv precej presegel milijardo dolarjev. Politična kampanija za polne kašče zlatih zrn je bila nekoliko močnejša kot na področju turizma. Redni presojevalci političnih in ekonomskih dogajanj v Jugoslaviji pa so se vpraševali o smotrnosti političnih kampanij in opozoril, saj je vendar jasno, da bi morala proizvodnja hrane in letošnja izjemna prilagoditvena turističnega gospodarstva zaradi nizkega tečaja dinarja do kraja mobilizirati vse gospodarske, strokovne in delovne potenciale. Vendar ni tako. Zlasti v turizmu so ponekod spet ravnali precej nepremišljeno: to še zlasti velja za odnos do domačega gosta.

V teh dneh v najbolj znanih turističnih središčih znižujejo cene za domače goste. Najprej so pred začetkom sezone navili cene za 50 ali celo 90 odstotkov, zdaj ko ugotavljajo, da ostajajo Jugoslovani doma, pa želijo še uloviti, kar se da.

Jugoslovanski turizem je od nekdanj odvisen od domačega gosta, od domačega turističnega prometa. Ta je zadnje leto permanentno raste s 4-odstotno stopnjo. In letos? Podatki za prvi turistični polčas, ne glede na neugodno vreme, samo ilustrirajo, da so turistični delavci pozabili na realni standard jugoslovanskega delavca. V letu 1983 je bilo še drugače — od skupno nekaj manj kot 19 milijonov registriranih turistov je bilo domačih skoraj 13 milijonov, drugi so bili tuji.

Turistično gospodarstvo se je tako znašlo v paradoksalnem položaju. Zaradi hude nujne po deviznem prilivu je izkoristilo vse kanale za višje cene za tujega gosta (te višje cene pa so za tujca tako smešno nizke, da dopust preživlja enkrat ceneje, kot če bi ostal doma). Domačemu gostu pa je s tem skoraj zaprlo vrata na plaže in v avtokampe. Že osnovni stroški dnevnega bivanja so tako visoki, da jih družinski proračun povprečnega Jugoslavana stežka zmore. Preobrat v odnosu do domačega gosta naj bi zdaj pomenile nižje cene, dopusti in aranžmaji, ki bi bolj upoštevali vlak visokih cen, ki je v zadnjem mesecu dokončno povozil dopustni-

ške načrte marsikatero družine.

Streznitev turističnih računarjev ni dovolj zgodna. Z zamudo pri prilačnejši ponudbi so najbrž prispevali k manjši osebni porabi Jugoslovana. Vprašanje pa je, kam vodi kratkovidna politika turističnih delavcev. Že v predsezoni in ob upoštevanju predvidenih ekonomskih ukrepov v cenovni politiki so pozabili, kaj bi se za domačega gosta storilo v sodelovanju s sindikati, interesnimi skupnostmi za rekreacijo, s šolami, mladinskimi interesnimi organizacijami in drugimi potencialnimi domačimi gosti. Delavske, sindikalne cene bi bile najbrž vsaj toliko vabljive, da bi ohranile nullo rast domačega turističnega prometa. Politični učinek bolj zrelostnega pristopa do domačega gosta bi imel še dodatna razsežja.

Letošnje zanemarjanje domačega turističnega prometa je nerazumljivo tudi zato, ker so bila marsikje pretirana upanja na množične valove tujcev na Jadran. Po uradnih podatkih Narodne banke Jugoslavije je bil lani devizni priliv od turizma skupaj 928,9 milijona dolarjev. Niti milijardo. Strokovnjaki menijo, da niti uradna številka ni točna. Toda dejstvo je, da Jugoslavija kljub dejansko vabljivim cenam zaradi realnega tečaja dinarja ni pritegnila dovolj tujcev. Zakaj? Turistični delavci bodo morali na vprašanje odgovoriti že med sezono, če nečesto, da bo končni devizni saldo še manjši od pričakovanega. Temeljni odgovor pa je — kvaliteta ponudbe. Kako bo v takih okoliščinah mogoče samo na Hrvaškem leta 1990 zaslužiti od turistov tri milijarde dolarjev? Je pa res, da ima Jugoslavija prav v turizmu neslutene možnosti in da je svet še zmeraj ne pozna dovolj.

To kajpak ne pove mnogo, če turistično gospodarstvo (kljub novim hotelom, novim marinam, izboljšani zunajpenzijski ponudbi itd.) ni dovolj pripravljeno in organizirano celo za tiste drobne kvalitete, ki jih gost, naj si bo domači ali tuji, najbolj ceni. Gre tudi za kvaliteto nasmeška.

Politične kampanije za take in drugačne žetve sploh ne bi smele biti več stil političnega dela v času, ko je na tehnični ekonomska in politična stabilnost države. V tem tiči nemajhna odgovornost turizma tako zaradi njegovega odnosa do domačega gosta kot do zaželenega ekonomskega in propagandnega efekta letošnje turistične sezone.

IVAN MIRT

Kdo bo pomagal turistično vrednotiti izolsko punto?

IZOLA — Izolska punta naj bi v naslednjih letih močno spremenila zdajšnji videz. Projektivni biro studio Izola je namreč že izdelal programsko izhodišča, po katerih naj bi na tem območju med Levstikovo ulico, Tartinijevo in Kopališko ulico ter kopališčem ob svetilniku zgradili turistično naselje s 450 ležišči v počitniških stanovanjih apartmajih.

V okolici bi postopoma obnavljali stare stanovanjske hiše in v njih uredili lokale za gostinsko, trgovsko ali storitveno dejavnost. Poleg tega pa naj bi uredili tudi komunalno infrastrukturo, parkovne površine, saj je tukajšnji park menda eden najlepših v istrski občini, in obalni pas s kopališčem. V Izoli pa tudi že razmišljajo, kako bi k čim hitrejšemu uresničevanju predlaganih načrtov pritegnili OZD, ki so tu sposobne in zainteresirane za vlaganje.

B. Š.

Prvi reakciji po predstavitvi načrta Triestine

Pokrajina podpira stadion na Krasu
WWF pa je odločno proti temu načrtu

Zakaj tržaška občina še tako vztrajno molči?

Tržaška pokrajinska uprava podpira načrt za gradnjo novega nogometnega stadiona na Krasu. Tako je včeraj med srečanjem z vodstvom in z nogometaši Triestine sporočil predsednik Marchio, ki je s tem v zvezi čestital predsedniku k'uba De Riuju za ta načrt, pohvalil njegov »pogum« in dodal, da se bo uprava na vseh ravneh in na vse načine zavzemala, da bo mesto čimprej dobilo ta športni objekt. Marchio ni v svojem posegu niti enkrat omenil Krasa, zelo jasno pa je, da se je nanašal na načrt, ki sta ga pred kratkim z velikim slavošpevom predstavila javnosti Piccolo in Meridiano.

Pokrajina je tako prva med krajevnimi upravami, ki je prekinila molk in javno podprla načrt Triestine, čeprav je to storila v neformalnih okoliščinah, ki pa nikakor ne zmanjšujejo poitičnega pomena predsednikove izjave. S Tržaške občine in z Dezele (slednja bi morala prispevati večji del denarja za gradnjo stadiona) pa ni prišlo doslej še nobenih izjav ali komentarjev o »načrtu De Riu«, kot

so ga že prekrstili mnogi Tržačani, ki podzavestno ne marajo neposredno vplesti v to zadevo Krasa. V zvezi z molkom okrog tega načrta sta včeraj komunistična občinska svetovalca Calabria in Monfalcon vložila na župana Richettija in na odbornika za šport De Gioio vprašanje, zakaj se je občina doslej izogibala vsakršne ocene tega vprašanja. Calabria in Monfalcon, ki sama ne ocenjujeta morebitne lokacije stadiona na prosiški gmajni, želita od uprave tudi vedeti, kakšna usoda je doletela prvotni načrt o gradnji stadiona na območju sedanje občinske klavnice, tik ob starem stadionu »Pino Grezar«. »Trst mora vsekakor čimprej izbrati. Prvič ker sedanji stadion ne odgovarja več potrebam največjega nogometnega kluba in drugič zato ker je vsakršna odločitev v tem smislu povezana na možnost, da bo mesto čez šest let gostilo svetovno nogometno prvenstvo«, pravita predstavnik KPI, ki pozivata občinski odbor, da se takoj izreče o razpoložljivih načrtih in hkrati pojasni ali obstaja politična volja za

gostitev kvalifikacijskih tekem svetovnega prvenstva leta 1990.

Odločno proti gradnji novega stadiona na Krasu pa se je izrekla tržaška sekcija Svetovnega sklada za naravo (WWF) v odprtem pismu, ki ga je naz'ovala tržaški javnosti. WWF se zaskrbljeno sprašuje, če so načrtovalci tega objekta ocenili vse negativne posledice takega posega v kraškem okolju in polemično postavlja vprašanje kakšno stališče bodo o tem zavzeli vsi tisti (v prvi vrsti melonariji), ki so do včeraj nasprotovali namestitvi industrijske cone na Krasu. Kot alternativo k tej novi poplavi cimenta, WWF predlaga radikalno prenosno sedanjega stadiona, za katero bi bilo treba izkoristiti bližnja neuporabljena ali razpadajoča območja (g'ej klavnico, ki se je skoraj ne poslužuje več niti tržaška občina, ki raje uporablja zasebno klavnico v Dolini). Trst bi moral izkoristiti vse kar razpada in gnije v mestnem središču in ne siliti več za vsako ceno v okolico, ki tako dan za dnem izgublja svoje naravne vrednote.

Čudno stališče pristojnega občinskega odbornika

Razstava o tržaški obali
ni bila zanimiva za občino

V palači Costanzi je bila pred nekaj meseci razstava, ki je dokumentirano prikazala vse povojno pustošenje tržaške obale od poplav cimenta do nezakomitega prilasčanja javnih plaž in vzporedno s tem opozorila vse pristojne organe, da je skrajni čas za zaščito območja pod obalno cesto. Razstavo, za katero so dale pobudo društvo Liburnia in mestni sekciji Svetovnega sklada za naravo (WWF) in združenja »Italia nostra«, je naletela na veliko pozornost občinstva, manj pa krajevnih uprav, ki niso pokazale prevelikega zanimanja zanjo. Zgovorno je v tem okviru stališče tržaške občine, ki ni hotela biti pokrovitelj razstave in ni nudila njenim prirediteljem popusta pri najemini razstavnih prostorov, kot se dogaja ob drugih podobnih primerih. Liburnia, WWF in »Italia nostra« so bile zato primorane plačati upravi 150 tisoč lir na dan in prav zaradi visokih stroškov za najemino je bila zanimiva razstava odprta samo nekaj dni.

Proti takemu zadržanju občinskega odbora, ki je očitno imel tudi politične pomisleke glede te pobude, sta nastopila svetovalca Visioli (KPI) in Parovel (Tržaško gibanje), ki sta zahtevala ustrezna pojasnila od od-

bornika za kulturo Rossija (PRD). Slednji je na petkovi seji občinskega sveta dejansko potrdil, da občina ni bila kdove kako navdušena nad razstavo in dodal, da je obalni pas v skladu z obstoječimi urbanističnimi določili sedaj namenjen izključno gradnji turističnih in hotelskih uslug in da s tem v zvezi uprava pripravljala podrobni regulacijski načrt za to področje. To je tudi praktično vse kar je Rossi povedal. Medtem ko ni namenil niti besedice posledicam pustošenja in divjih gradenj je hotel skoraj podčrtati nekakšno nevtralnost občinske uprave pri tej problematiki. Njegov odgovor je sprožil negativne reakcije Visiolija in Parovela, k. sedaj v skupnem tiskovnem sporočilu ostro grajata to zadržanje, ki dejansko odreja naši obali »stata« javne koristi, za zaščito katere se morajo vsi zavzemati.

● V okviru pokrajinskega festivala komunističnega tiska je delovala tudi loterija. Te dni so izžrebali zmagovite številke, in sicer 20 (počitnice za dve osebi v Šibeniku) in 97 (potovanje na Kubo). Lastnika teh listkov naj se zglasita na federaciji KPI.

Tuji gradbeni delavci bodo nadomestili tržaške

Pokrajinska sindikalna zveza delavcev v gradbeni stroki FLC je izdala tiskovno sporočilo, v katerem protestira, ker bo dela za obnovo poslopja zavarovalne družbe RAS opravilo podjetje Cattaneo iz Bergama.

V komunikaciji je izražena zaskrbljenost nad tem, da bodo tržaški delavci, ki jih pesti kriza, ponovno izgubili priložnost za delo. V sporočilu sindikati nadalje navajajo, da na primer gradbeno podjetje Cattaneo, ki obnavlja Hotel della Ville, daje dela v zakup skupinam obrtnikov, samo pa ima le 5 odvisnih delavcev.

Prav tako omenja sporočilo podjetje Cividin, ki obnavlja prostore tržaške Cassa di Risparmio. Tudi tu je rečeno, da je dalo podjetje dela v zakup zasebnim delavcem. Ob tem pa, poudarja sporočilo, pesti tržaške gradbene delavce huda zaposlitvena kriza.

WWF o kamnolomu Faccanoni nad Sv. Ivanom

Tudi tržaška sekcija Mednarodnega sklada za varstvo narave WWF je izrazila zaskrbljenost nad sklepom deželnega odborništvaja za industrijo in obrt, da se podaljša dejavnost kamnoloma Faccanoni nad Sv. Ivanom še za dve leti. Sekcija je s tem v zvezi poslala deželnemu odborniku Francescuttu brzojavko, v kateri zahteva srečanje z namenom, da bi odbornik in drugi odgovorni obrazložili razloge, ki so privedli do tako hudih odločitev.

Trinajst štipendistov iz držav Tretjega sveta

Jutri bo zaključilo svoje študijsko bivanje v Trstu 13 štipendistov zunanega ministrstva in posebne komisije EGS. Gre za študente iz afriških, azijskih in bližnjevzhodnih držav, ki so se udeležili posebnih šestmesečnih tečajev za usposabljanje v pedagoškem delu na področju poklicnega izobraževanja. Zadnje predavanje, ki bo v četrtek, bo imelo kot predmet usposabljanje delavcev v pomorski stroki.

31. t. m. se zaključi obvezno cepljenje živali

Rok za cepljenje psov, goveda, konjev itd. proti steklini se bo zaključil 31. t. m. Cepiti je treba živali, ki imajo več kot tri mesece.

Cepljenje je brezplačno in sicer v pesjaku KZE v Ul. Orsera 8 (ob delavnikih od 9. do 12. ure), v občinski klavnici v Ul. dei Macelli (ob delavnikih od 10. do 12. ure), v zasebni klavnici na Proseku (ob ponedeljkih in petkih od 10. do 12. ure).

Tiste, ki živali ne bodo cepili, bodo javili sodnim oblastem.

Nuklearna oboroževalna tekma danes

Jutri ob 14.30 bo v Mednarodnem centru za teoretsko fiziko pri Miramaru okrogla miza na temo »Nuklearna oboroževalna tekma danes«. Sodeloval bo prof. Carlo Schaerf z rimske univerze.

Pereči problemi Tržaškega
geofizikalnega observatorijaVoditelji in sindikalni predstavniki izdali skupno poročilo
V načrtih posebna konferenca, ki bo septembra

Med pomembne znanstveno-raziskovalne ustanove na Tržaškem moramo brez dvoma uvrstiti Tržaški eksperimentalni geofizikalni observatorij pri Briščkih. To je ustanova, ki si je s svojim dolgoletnim delom pridobila nesporen »sloves«, ki zdaleč presega krajevne meje, saj je v Italiji vodilna na svojem področju, a se je v zadnjih časih znašla v težavah. Bolje rečeno znašla se je v pogojih, ko svojega dela ne more tako razvijati, kot bi ga lahko, kar pa je za observatorij bistvene važnosti. To tudi zato, ker velika večina finančnih sredstev, s katerimi Observatorij razpolaga, temelji na delu, ki ga sam opravlja. Preprosto povedano, ustanova finančno živi tako, da dela in raziskuje za razne

»naročnike«, le skromen del njene bilance pa je odvisen od državnih podpor.

Eden izmed osnovnih problemov, s katerimi se Observatorij srečuje, je neustreznost državnih zakonov. »Dejstvo je,« pravijo na observatoriju, »da če je zakon kolikor toliko učinkovit za raziskovalne ustanove, ki so pretežno odvisne od državnih podpor, ne učinkovit pa je za nas, ki živimo na podlagi naročil za razna dela in raziskave. V zakonu je preveč birokratskih zaprek. Z njimi se srečamo na primer, ko gre za dražbe, na katerih ponujamo svoje delo itd.«

Poleg določenih birokratskih težav pa šibi delo Observatorija tudi dejstvo, da v zadnjih mesecih nima ne predsednika upravnega odbora ne generalnega direktorja.

Prav zaradi te situacije so se pred nedavnim sestali voditelji Observatorija in sindikalni predstavniki uslužbencev, ki so izdali skupno poročilo. V njem voditelji in sindikalni predstavniki ugotavljajo, da Observatorij ne more biti brez predsednika in direktorja, saj se s tem šibi njegova učinkovitost, krhajo pa se tudi odnosi s naročniki del. Ob tem pa, ugotavlja poročilo, ministrstvo, ki ima nadzornišvo nad Observatorijem, ni ničesar storilo.

Nadalje poudarja poročilo, da državni zakon ne odgovarja stvarnim

potrebam laboratorija. Tako so podpore s strani ministrstva za šolstvo, od katerega je Observatorij odvisen, zdaleč premajhne, večajo pa se birokratske prepreke, ki otežkočajo redno delovanje in poslovanje.

S tem dokumentom so se voditelji in sindikalni predstavniki obrnili na politične sile in na ministrstvo za šolstvo, da rešijo upravno krizo in pa težave, ki so posledica neustreznih zakonskih norm.

Po sestanku so se predstavniki Observatorija srečali tudi z ministrom za raziskovalne dejavnosti Granelljem, ki je prejšnjo nedeljo obiskal Trst.

Minister je bil seznanjen s problemi Observatorija, predstavnike pa je povabil v Rim na bolj poglobljeno srečanje.

Da bi rešili svoje probleme in ustvarili podlago za nadaljni razvoj pa imajo v Observatoriju v načrtih posebno konferenco, ki bo v drugi polovici septembra. Na konferenco bodo povabili ministra za raziskovalne dejavnosti, predstavnike ministrstva za šolstvo, krajevne politične predstavnike in druge, da bi sensibilizirali oblasti in tudi širšo javnost o problemih pa tudi o pomenu, ki ga ima Observatorij na raziskovalnem a tudi gospodarskem področju.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Oboroženi ricmanjski kmetje leta 1797 pregnali Francoze

Ricmanje

V Ricmanjih, ricmanjski, Ricmanjci, ital. S. Giuseppe della Chiesa, 1971: 404 preb., 1981: 404 preb., zdravnik Log — 0,5 km, pošta Boršt — 1,5 km, občina Dolina — 5 km, Trst — 7 km, nadmorska višina 164 m. Gručasto naselje na strmem flišnem pobočju, ki se od severnega kraškega Ključa spušča v spodnje ravninske Vale. Skozi kraj vodi pokrajinska cesta k Domju, kjer se združi z državno cesto Trst — Koper. Od tod se odcepi cesta proti Borštu. K Ricmanjem funkcionalno sodi še mlajši zaselek Ključ, na Ključu, ital. Chiesa, ki je nastal ob prometno zelo pomembnem stičišču lonjerske in brežanske doline. Ključ in Potok, ki izvira pod njim, sta označevala nekdanjo mejo med tržaško in istrsko deželo, danes pa med tržaško in dolinsko občino. Bližnji vzpetini sta Uščavec na zahodu in Katinarski hrib na severozahodu, medtem ko se nad Ricmanji že dvigujejo bele apnenčaste in skalovite Stene, ki se kot velikanski zid raztezajo do doline

Glinščice.

Njive in vinogradi se v terasah vrste ob kraju navzdol: na zahodu Sardovec, Žlonac, Baba, Mladičevac in na vzhodu Preserje, Kavčevac, Kržinovac. Seveda pa so se pred leti njivske površine raztezale še daleč v Vale, kjer so imeli Ricmanjci in Ložani svojo zemljo in kamor so se tudi izseljevali in tako pripomogli k nastanku in razvoju tamkajšnjih naselij (Polje, Domjo itd.). Pašnjiki so bili zlasti na zahodnem bregu pod Katinarskim hribom. Danes dajejo trte sorte malvazija, sauvignon, moškati in refošk okrog 150 hl vina letno, ki ga prodajajo po osmicah, ostale površine je le za domačo rabo, goveje živine pa je bilo 1978 samo 11 glav. Gozdne površine zajemajo nekdanje pašne, zlasti na višjih predelih pod cesto Ključ — Boršt. Skupno z Borštani so ustanovili 1899 Vzajemno društvo za zavarovanje goveje živine, leto kasneje Posojilno in konsumno društvo, 1903 pa Konsumno društvo. Pokrajinski vodovod.

Hiše so pretežno nadstropne, tipično primorske in stare 200 do 300

let. Večina je bila po zadnji vojni obnovljena in modernizirana, gospodarska poslopja pa preurejena v bivališča in garaže. V kraju obratuje mizarska delavnica. V bližini so leta 1954 odprli kamnolom, od koder odvažajo material za žičnico v cementarno v tržaški industrijski coni. Še pred leti so bili v Ricmanjih tudi čevljar, kovač in dve krojačnici. Danes je v kraju prisotna pekarna, trgovina z mešanim blagom in trafika. Aktivno prebivalstvo je zaposleno v industrijski coni in mestu. Dve gostilni.

Starejši Narodni dom je bil zgrajen leta 1906. V njem so imeli poleg domačega društva Slavec svoj sedež še Posojilnica in hranilnica, Konsumno društvo, Narodno delavsko dru-

štvo in Podporno društvo. Nov kulturni dom pa je iz leta 1978 in razpolaga v večjo dvorano, razstavno galerijo in drugimi manjšimi prostori. Šolskemu poslopju iz leta 1905 so po vojni prizidali otroški vrtec. Farna cerkev sv. Jožefa, prvotno posvečena sv. Juriju, je zaradi »čudežnih« dogodkov leta 1479, ko se je na oltarju sv. Jožefa sama prižgala svetilka, poslej znana božja pot. Prvi podatki o tej cerkvi segajo v leto 1645, sedanja pa je bila na temeljih prejšnje dograjena 1771. Tu so nekaj hranili najstarejši staroslovanski misal iz 1483, ki je bil nato prenešen v Beograd. V župnišču hranijo več starih dokumentov, med njimi ustanovno listino Bratovščine sv. Jožefa, ki jo je potrdil papež Inocenc XII. leta 1693. Na Ključu je pil z upodobljeno sv. Družino na potovanju, ki so ga postavili Ricmanjci leta 1816.

Osrednje kulturno društvo v kraju je bilo Pevsko in bralno društvo Slavec, ki se je osnovalo na predhodno obstoječem pevskem zboru 1896. Leta 1925 je bilo ustanovljeno še Godbeno društvo, ki je imelo le kratko

življenje, saj je fašistična oblast kmalu zatrla kakršnokoli slovensko organizacijo. Tako društvo Slavec kot godba sta se lahko obnovila šele po osvoboditvi. V njiju delujejo tudi prebivalci bližnjega Loga.

Pri Ključu se nahaja predzgodovinsko gradišče. Ricmanje se prvič omenjajo v letu 1271. Po ustnem izročilu je kraj osnoval pobegli morski ropar iz Milj, ki se je tu ustavljal ob sturancu, posadil murvo in sezidal hišico. Kar nedvomno drži, je dejstvo, da so kraj poimenovali po prvotnem priimku ali imenu Ricaman. Sicer so bili Ricmanjci dolga stoletja podložni tržaškimi plemičem Bonomo, cerkveno pa pod dolinsko faro. Najslavnejši datum v zgodovini Ricmanj je 14. april 1797, ko so se oboroženi ricmanjski kmetje, ki jim je priskočil na pomoč avstrijski oddelek pod poveljstvom stotnika Jeriča, na Ključu spopadli s Francozi, ki so prišli v kraj ropat. Francozi so bili poraženi in so se morali umakniti. To bitko je neznan slikar upodobil in jo hranijo v ricmanjski cerkvi.

(Nadaljevanje jutri)

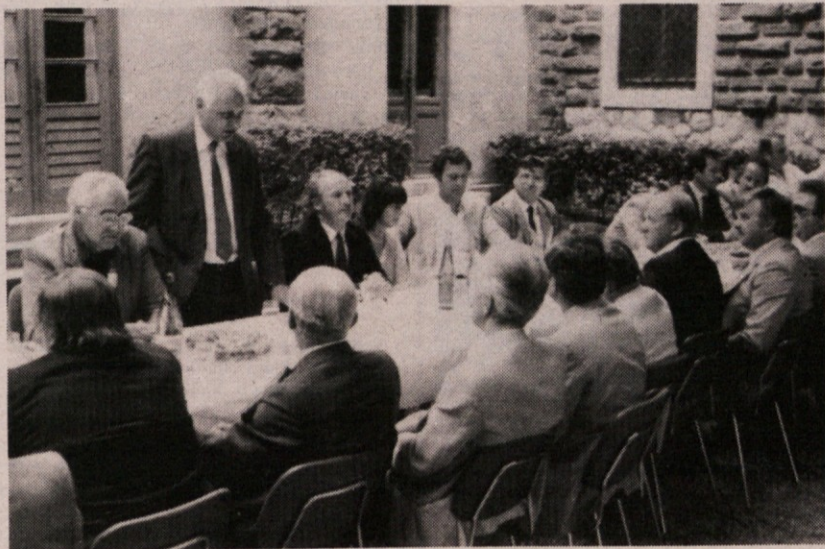
Vse, ki bi se hoteli oglasiti v zvezi z opisi krajev, ki si bodo tu sledili, toplo vabimo, da svoja dopolnila, kritične pripombe in popravke posredujejo uredništvu Primorskega dnevnika ali SLORI.

Poslovilno srečanje veleposlanika Kosina z zastopniki slovenske narodnostne skupnosti

Dosedanjega ambasadorja SFRJ v Rimu sprejela
tudi Comelli in Turello

Predsednik deželne sveta Vini-
cio Turello in predsednik, deželne
odborna Antonio Comelli sta včeraj
dopolodne sprejela na poslovilnem o-
bisku jugoslovanskega veleposlanika
v Rimu Marka Kosina, katerega je
spremljal jugoslovanski generalni kon-
zul v Trstu Drago Mirošič. V pri-
srčnem razgovoru sta se deželna pred-
stavnika zahvalila veleposlaniku za
dragoceno delo, ki ga je opravil v
Italiji in mu še posebej čestitala k
nadaljnemu uspehu na važnem me-
stu, ki ga bo prevzel.

Nekaj pred poldnem pa so se na
vrtu generalnega konzulata poslovili
od veleposlanika predstavniki sloven-
ske narodnostne skupnosti v Italiji,
člani enotne delegacije, slovenskih
organizacij in slovenski predstavniki
v raznih strankah tržaške, goriške in
videmske pokrajine. V priložnostnih
govorih je bilo poudarjeno izredno
prizadevanje tov. Kosina za utrje-
vanje dobrososedskih odnosov in v
tem okviru tudi za reševanje odprtih
vprašanj Slovencev v Italiji. Velepo-
slanik Marko Kosin pa se je zahvalil
za čestitke in za laskavo oceno

opravljenega dela, poudaril izreden
napredek, ki je bil dosežen v odnosih
med Italijo in Jugoslavijo, vendar pa
dodaj, da je treba odnose stalno ču-
vati in gojiti naprej. V tem kontek-

stu pa izstopa dejstvo, da ni bil kak-
šen napredek dosežen glede položaja
slovenske manjšine, ki še vedno ne
uživa pravic, ki bi jih morala v okviru
zahtev o globalnem zaščitnem zakonu.

Po zaprtju starega sedeža

Vodstvo Cappelle Underground išče nove prostore za delovanje

Potem ko so proglasili prostore ki-
nokluba »La Cappella Underground«
za neveljavne zaradi varnostnih raz-
logov, si vodstvo prizadeva, da bi
našlo nov sedež.

Vodstvo je tudi izdalo tiskovno spo-
ročilo, v katerem ugotavlja, da je
Cappella prvi zasebni kinoklub v Ita-
liji (vstop je dovoljen članom), ki
so ga zaprli zaradi varnostnih u-
krepov, hkrati pa se zahvaljuje vsem,
ki so ob priložnosti izrekli svojo so-
lidarnost.

Tiskovno sporočilo omenja kulturni-
ke, stranke, združenja, predvsem pa
tržaški krajevni upravi. Posebej ome-
nja tržaškega župana Richettija, ob-
činskega odbornika za kulturo Rossi-
ja, predsednika Pokrajine Marchia in
pokrajinskega odbornika za kulturo
Hareja. V sporočilu je tako rečeno,
da dokazujejo solidarnostne izjave za-
nimanje za kulturno problematiko,
hkrati pa dajejo upati, da bo lahko
La Cappella našla v najkrajšem ča-
su nov ustrezen sedež.

Jasno je, da bi prekinitev dela
kinokluba La Cappella pomenilo hud
udarec za tržaško kulturno življenje,
saj je delo kluba visoko kvalificira-
no in hkrati razvejano. Poleg filmov
skrbi Cappella še za razširjanje vi-

zuelnih umetnosti, ki gredo od videa
pa do likovnih umetnosti.

V ponedeljek festival lahke glasbe Promo 84

V ponedeljek, 30. julija, bo na Gra-
du sv. Justa festival lahke glasbe
»Promo 84«. Nastopilo bo dvaindvaj-
set pevcev, med katerimi velja ome-
niti Alda Tagliapietro, ki je bivši član
skupine »Orme«, Gina D'Elisa ter
slovenskega kantavtorja Tomaža Bal-
dassija. Napovedovala bo Barbara
Godina, poleg pevcev pa bo nasto-
pilo tudi nekaj gostov, kot npr. sku-
pina manekenov in manekenk Nore
Gemelli, ženska košarkarska ekipa
»Ledisani« in drugi.

Cena vstopnic znaša 5.000 lir, za-
služek pa je v celoti namenjen Itali-
janskemu združenju za boj proti raku.
Vstopnice lahko že sedaj kupite
pri UTAT, v Pasazi Protta.

● Predsednik deželne sveta Tu-
rello je včeraj sprejel na predsta-
vitvenem obisku novega poveljnika
tržaškega vojaškega oddelka gen.
Gianfranca Lallija.

● Tržaški pokrajinski svet se bo se-
stal v četrtek, 26. julija ob 18.30.

● V četrtek, 26. julija, se bo sestel
deželni svet Furlanije-Juljske krajine,
ki ima na dnevnem redu odobritev ne-
katerih zakonov o redni upravni de-
javnosti.

Rajonski sveti

Vprašanje porazdelitve sredstev od
protivrednosti za razlaščno zemljo
na področju Križa, Proseka in Kon-
tavela bo glavna tema drevišnje se-
je zahodnokraškega rajonskega sve-
ta. Seja bo ob 18.30.

Rajonski svet za Sv. Ivan se bo
spet sestel v petek, 27. julija, ob
19.30 na sedežu na Rotondi 3/f. Na
dnevnem redu bo, poleg sporočil
predsednika, mnenje o določitvi sek-
cij občinskih otroških vrtcev za šol-
sko leto 1984/85.

V petek, 27. julija, ob 20.30 in
s podobnim dnevnim redom se bo
sestal tudi rajonski svet za Novo
mesto in Novo mitnico, ki ima svoj
sedež v Ul. Battisti 14.

† Sporočamo žalostno vest,
da nas je zapustila naša
draga

Emilia Milic vd. Bogatec

Pogreb bo jutri, 26. t.m., ob 11.30
iz mrtvašnice glavne bolnišnice v
cerkev na Proseku

Žaljuči: sin z družino, sestra
Marija ter vnuka Marta in
Drago z družinama

Namesto cvetja na grob, darujete
v dobrodelne namene.

Briščiki, Trst, Opčine, Boršt, 25.
julija 1984

† Sporočamo žalostno vest,
da nas je nepričakovano
zapustila naša draga

Maria Daneu

Pogreb bo jutri, v četrtek, 26. julija,
ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolniš-
nice v cerkev na Kontovelu.

Žaljuči sestra, brata,
vnuki ter drugo sorodstvo

Trst, 25. julija 1984

(Občinski pogrebno podjetje)

Pravcati »folklorni teden« za ljubitelje ljudskih plesov

Ko bi iskali definicijo za tekoči
teden, bi morali reči, da je to »folk-
lorni teden«, toliko folklornih dogod-
kov se je namreč nagrmadilo v to
sicer kratko časovno razdobje.

Pa pojdemo lepo po vrsti. V pone-
deljek se je iz Zagreba vrnila Trža-
ška folklorna skupina Štu leđi, ki se
je udeležila letošnjega devetnajstega
mednarodnega folklornega srečanja.
Skoraj istočasno, včeraj in predve-
rajsnjim, je bila gost našega mesta
gruzinska folklorna skupina. O vsem
tem bomo seveda še poročali, napo-
vedati pa moramo še tri folklorne do-
godke tega tedna.

V četrtek zvečer bo v okviru praz-
nika komunističnega tiska nastopala
v Zgoniku kosovska profesionalna
skupina Šota iz Prištine. Skupina je
nastala leta 1961 in ima v svojem re-
pertoarju ples vse jugoslovanskih
republik, vendar bo v Zgoniku na-
stopala prvenstveno z južnimi plesi,
ozivoma s plesi narodnosti, ki živijo
na Kosovem. Privlačnost teh plesov
lahko pripisemo vplivom vzhoda, ven-
dar sama eksotičnost ritmov in bo-
gastvo noš ne bi dosegla učinka
brez rigoroznosti, s katero skupina
predstavlja ples in običaje svojega
kraja.

Subotni večer bo nedvomno manj
eksotičen, in torej bolj domač, vendar
mislimo, da tiči njegova »odlika« dru-

gje. V okviru pokrajinske razstave
vin bo TFS »Štu leđi« organizirala
folklorno srečanje, na katerem bodo
nastopile poleg skupine - organizator-
ja še folklorna skupina iz Koprive
z goriškimi plesi, skupina »Chino Er-
macora« iz Čente s furlanskimi ple-
si, skupina italijanske narodnostne
skupnosti iz Vodnjana, ki dosledno in
natančno prikazuje svoje izročilo, slo-
vensko ljudsko izročilo pa bo še pred-

stavila ljubljanska folklorna skupina
»Tine Rožanc«, ki bo zaplesala go-
renjske in notranjske ples. Spet bo
to priložnost, ko bomo lahko v izved-
bi več skupin iskali sorodnosti in
razlike plesov, ki so jih plesali raz-
lični narodi in sicer zelo ozkem
zemljepisnem področju.

Folklorna skupina »Tine Rožanc«
pa bo nastopala še v nedeljo zvečer
v Mačkoljah s celovečernim spore-
dom. O skupini moramo povedati, da
je precej znana tržaškemu občinstvu,
ker je že nekajkrat pri nas nastopa-
la, vendar pripravlja ta trenutek spo-
red za petintrideseto obletnico delo-
vanja, kar pomeni, da vlaga v sicer
ljubiteljsko delo kar precej truda.
V Mačkoljah bo skupina predstavila
prvenstveno slovenske ples, spored
pa bo seveda popestrila s šumadijski-
mi, vranjskimi in šopskimi plesi.

Ljubiteljem ljudskega izročila in
folklornih plesov se torej obeta nad-
vse pester teden, ki bo prav gotovo
zadovoljil tudi najbolj izbirčne in za-
hlevne gledalce. (nak)

Na sliki: skupina Šota iz Kosova.

Preureditvena dela na pokopališču pri Sv. Ani

Na pokopališču pri Sv. Ani bodo
v kratkem ureditvena dela na polju
XIV, kjer ležijo posmrtni ostanki lju-
di, pokopanih med 8. in 25. majem
1974. Kdor želi ohraniti posmrtno o-
stanke svojih dragih, naj se obrne k
varuhu pokopališča ali na občinske
uradnike oddelka za javna dela, ob-
činska palača, soba št. 427. Urnik
je od 8. do 10. ure, od 23. julija do
3. avgusta. Interesenti naj imajo
pri sebi osebno izkaznico in številko
davčnega kodeksa. V primeru, da se
sorodniki ne zglasijo, bodo posmrtno
ostanke prenesli v občinsko kostnico,
kjer jih ne bo več mogoče identifi-
cirati.

Mladi mopedist si je zlomil nogo

Na Trgu sv. Antona je sinoči mla-
di mopedist trčil v avtomobil, ki je
pravkar parkirjal, in si pri tem zlo-
mil desno nogo, zaradi česar se bo
moral zdraviti 40 dni na ortopedskem
oddelku tržaške bolnice. Ponesreče-
ni mopedist je 20-letni Roberto Ber-
toja, Ul. Cumano 7, s svojo vespo
125 pa je trčil v Fiat 124, ki ga je
upravljal 60-letni Stelio Terzo iz Ul.
Carmelitani 3.

Drevi nastop gledališke skupine ZSKD Burkaški misterij na trgu v Mavhinjah

Nocoj bo gledališka skupina ZSKD
nastopala s Fojevim »Burkaškim mi-
sterijem« na trgu v Mavhinjah. O
predstavi smo sicer že poročali, ven-
dar moramo poudariti, da je nocoj-
šnja ponovitev omogočila nabrežin-
ska občina, ki je odkupila predstavo,
da bi jo poklonila svojim občanom
(seveda brezplačno). Če posežemo za
leto nazaj, se lahko spomnimo, da
je nabrežinska občina v sodelovanju

z ZSKD organizirala koncert New
Swing quarteta v štivanski cerkvi.
Letos je na vrsti gledališče z »doma-
čo« skupino in s predstavo »za vroče
pasje dni«. Mavhinjski trg predstavlja
sugestivno prizorišče za upzoro-
ritev, ki je v preteklih dneh navdušila
koprsko občinstvo in za katero mora-
mo reči, da je nedvomno razgibala
letošnje poletno kulturno ozračje. (nak)

Pogovor s primarijem dr. Nordiom

Obširno raziskovalno delo Tržaške otroške bolnišnice »Burlo Garofolo«

Tržaška otroška bolnica »Burlo Garofolo« je dosegla izredne rezultate, in to ne le na deželni, pač pa tudi na državni ravni. Skupno z genovskim zavzema namreč tudi ta raziskovalni inštitut prvo mesto v Italiji. Da bi kaj več izvedeli o najnovejših raziskavah in dosežkih, smo obiskali dr. Nordia, primarija tukajšnje otroške bolnišnice. Povedal je, da njihov inštitut izvršuje predvsem raziskave za preprečitev in diagnozo »handicapov«. Financira jih Ministrstvo za zdravstvo. Dr. Nordio je poudaril da zajema pojem »handicap« tako telesne kot duševne okvare. Psihološke motnje povečini izvirajo iz same družine. Tudi s tega vidika nudi inštitut mladim družinam precejšnjo pomoč — v ta namen delujejo Zavod za družinsko načrtovanje in razne institucije za otroško in družinsko-zdravstveno oskrbo. Važno nalogo ima tudi genetski zavod za diagnozo raznih telesnih prirojjenih napak, ki skrbi za nego otroka in porodnice ter nadzira otrokov razvoj.

Zdravniki lahko že v prvih mesecih nosečnosti ugotovijo, če se otrok pravilno razvija. To je omogočila sodobna, tako imenovana predporodna diagnoza.

Z ekogramom (ultrazvoki) in na podlagi podedovanih genov je mogoče že zgodaj opaziti določene telesne hibe.

Tržaška otroška bolnica se lahko upravičeno ponaša s svojimi dosežki. Umrljivost je izredno nizka, saj umrejo v perinatalni fazi (t.j. v prvih desetih dneh po porodu) približno štirje otroci, v neonatalni fazi (po desetem dnevu), pa le en otrok na tisoč.

Bolezen, ki je še pred kratkim veljala za neozdravljivo, levkemijo (krvni rak), lahko zdravniki sedaj precej uspešno zdravijo. Od 50 do 60% otrok ostane pri življenju in celo popolnoma ozdravi.

V bolnišnici Burlo deluje odlični onkološki center, ki raziskuje raka

sta obolenja in dosežki niso nič manjši od tistih, ki so jih zabeležili drugi svetovni centri. Za zdravljenje nekaterih tumorjev je pomembna tudi presaditev kostnega mozga; — s tem se bo še bolj znižal odstotek umrljivosti pri otrocih, ki bolehalo za rakom. Raziskave inštituta tržaške otroške bolnice so torej precej obširne. Poleg že omenjenih, preiskuje ta znanstveni zavod tudi kronične in pljučne bolezni, sladkorno bolezen ter okvare na očesnem in slušnem organu. Zelo je tudi napredovala mikrokirurgija; — sedaj lahko »popravijo« marsikatero telesno okvaro — tako je npr. mogoče zdaljšati nekatere premalo razvite ude, kar je bilo še pred kratkim nemogoče.

Dr. Nordio je tudi povedal, da njihov zavod sodeluje z Oddelkom za razvoj in kooperacijo in tako bo tudi tržaška bolnica pomagala nerazvitim deželam.

V inštitutu tiskajo tudi revijo o imunologiji, znanosti o telesnih naravnih obrambah, prav tako izhajata

tudi dve drugi reviji — prva je strokovna, druga pa namenjena »vsem«, predvsem staršem in vzgojiteljem.

Ob koncu smo dr. Nordia vprašali o številu splavov v njihovi bolnišnici. Povedal je, da jih je precej. »In kaj vi mislite o tem, s človeškega stališča?«

»V tem sodobnem svetu ljudje težijo le za užitkom. Znanost je sedaj zelo napredovala in vsakdo lahko izbira med zdravjem in življenjem; ljudje pa se želijo predvsem izogniti tveganju. Vsekakor moramo spoštovati svobodne človekove izbire, vendar bi moral sistem, ki skrbi za zdravstvo, ljudem dopovedati, da je treba v življenju tudi tvegati. Poleg tega medicinska znanost zdaleč ni vsemogočna in zdravstveni sistem večkrat bolj sledi politiki, kot pa namenom zdravstva. Predvsem bi bilo treba vzgojiti osebe, ki bi znalo razumeti ljudi in njihove probleme...«, nam je odgovoril dr. Nordio.

Helena Jovanovič

Obvestilo staršem pred odhodom druge izmene otrok v kolonijo v Coneglians

Slovenska Vincencijeva konferenca opozarja starše s Tržaškega in Goriškega, da odhaja druga izmena otrok v kolonijo v Coneglians v ponedeljek, 30. t.m., že dopoldne. Otroci s Tržaškega naj se zberejo v Trstu, Ul. S. Nicolò št. 31, ob 9. uri, otroci z Goriškega pa v Gorici pri železniški postaji ob 10.30. Prva izmena otrok se vrne iz Conegliansa v ponedeljek popoldne. Otroci bodo v Gorici na železniški postaji okrog 16. ure, v Štivanu in Sosljanu okrog 16.30, v Trstu pri železniški postaji v Ul. Flavio Gioia okrog 17. ure.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 25. julija
JAKOB

Sonce vzide ob 5.41 in zatone ob 20.42 — Dolžina dneva 15.01 — Luna vzide ob 2.09 in zatone ob 18.26.

Jutri, ČETRTEK, 26. julija
ANA

Vreme včeraj: temperatura zraka 24,3 stopinje, zračni tlak 1015,8 mb narašča, veter sever 5 km na uro, vlaga 66-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Valentina Marchesi, Daniele Garrinella, Elisa Matta, Allen Dudine, Roberta Turco, Caterina Salomone, Ivo Košuta, Daniela Festa.

UMRLI SO: 67-letni Michele Costagliola di Mignovillo, 80-letna Maria Floris vd. Gobbo, 89-letni Francesco Pugliese, 64-letni Guido Rabacci, 79-letna Maria Giuseppina Danieli, 83-letna Maria Godegnigo, 75-letna Emilia Milic vd. Bogatec.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored št. 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored št. 1).

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje v škednju rojstni dan TATJANA TAUCER. Mnogo sreče, zdravlja in zadovoljstva v družinskem krogu ji želita mama in oče.

KD Lipa čestita svoji zapisničarki in pevki ALENKI KRIZMANČIČ in ostalim Bazovcem ob uspešno opravljenih maturah.

Potem ko jo opraviš, se ti zdi matura le življenjska avantura

DELJA

Čestitamo!
Dramska skupina in KD Primorec - Trebče

izleti

KD I. Grbec in ženski pevski zbor Škednej priredita 27., 28. in 29. oktobra izlet z avtobusom na Koroško v nacistično taborišče Mathausen in Salzburg. Vpisovanje vsako sredo in petek od 18. do 20. ure v društvenih prostorih Ul. Servola 124, kjer dobite tudi podrobna navodila. Lahko telefonirate na tel. št. 814-832.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sosljan: tel. 209-197.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

OSMICA pri Lavrenčiču v Samatorci 8. Vino za dom po znižani ceni do 30. julija.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44. Opčine - Trst.

TOMOS motorno kolo v odličnem stanju z garancijo prodam. Telefon 763-965 od 17. do 19. ure.

OSMICO je v Samatorci št. 7/B odprl Viktor Gruđen. Toči pristno belo in črno vino.

PRODAM motor Laverda 125 LZ kakor nov, letnik '79. Telefon 220-300.

17-LETNO dekle, ki ima rada otroke, išče zaposlitev kot baby-sitter ob vsaki uri. Tel. 757-777.

PRODAM jadrnico 470 v odličnem stanju z vlečno prikolico. Telefonirati od 14. do 15. ure na 211-688.

PRODAM šotor za 3-4 osebe v res odličnem stanju z nepremičljivo streho in notranjimi sobami. Telefon 211-688 od 14. do 15. ure.

menjalnica

24. 7. 1984

Ameriški dolar	1.758.—
Kanadski dolar	1.320.—
Švicarski frank	719.—
Danska krona	166.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	209.—
Holandski florint	542.—
Francoski frank	198.—
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.320.—
Irski šterling	1.865.—
Nemška marka	612.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	15.—
Debeli dinar	11.—
Drobni dinar	11.40

Priredite in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Tabor. V petek, 27. julija, ob 21. uri na dvorišču Prosvetnega doma bo gledališka skupina ZSKD uprizorila BURKASKI MISTERIJ. Vabljeni.

KD Primorsko priredi 27., 28., 29. in 30. julija SAGRO v borovem gozdičku v Mačkoljah. Program prireditve: vse večere ples z ansambli TAIMS, POLMLAD in VESELIMI GODCI. V nedeljo, 29. t.m., ob 18. uri koncert pihalnega orkestra BREG, ob 19. uri nastop folklorne skupine TINE ROZANC iz Ljubljane.

Uradi SKGZ v Trstu bodo poslovali do 31. avgusta od 8. do 14. ure.

ZSKD obvešča, da bo urad posloval do 31. avgusta s sledečim urnikom: vsak dan od 8. do 14. ure; v torkih in četrkih tudi popoldne od 16. do 19. ure.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EXPRESS osmih slikarjev dežele Furlanije-Juljske krajine.

V Prosvetnem domu na Opčinah je do ponedeljka, 30. t.m., odprta razstava o grozotah v nacističnih taboriščih. Občinstvo si jo lahko ogleda vsak dan od 16. ure dalje, v nedeljo, 29. t.m., tudi med 10. in 12. uro.

V galeriji Cartesius je na ogled drugi del razstave z naslovom »Pregled delavnice«. Gre za grafike 45 tržaških likovnih umetnikov.

TPPZ
»P. TOMAŽIČ«

Danes ob 20.30 bo v Bazovici seja glavnega odbora TPPZ »P. Tomažič«.

Med počitnicami vsi pevci vzemite notni arhiv domov in berite tekste koncertnega programa za SZ.

Prva vaja bo v Bazovici v nedeljo, 26. avgusta, ob 9. uri zjutraj. Istega dne ob 11. uri bo po vaji skupni sestanek z vsemi izletniki, ki potujejo na koncertno turnejo s TPPZ.

TPPZ prosi izletnike, če ima kdo filmski aparat naj se javi po telefonu št. 910140.

OBČINA DEVIN NABREŽINA

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev vabi na gledališko predstavo

BURKAŠKI MISTERIJ

(Dario Fò — Mistero buffo)

Režija — SERGIJ VERČ

Danes, 25. t.m., ob 21. uri na trgu v Mavhinjah. (V primeru slabega vremena jutri.)

gledališča

VERDI

Do 12. avgusta bo na sporedu FESTIVAL OPERETE 1984. V soboto, 28. julija, ob 20.30 deveta predstava operete »Viktorija in njen huzar« P. Abraham. Dirigent Oskar Danon, režiser Giorgio Pressburger. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 60050 in 631948).

Gledališka skupina ZSKD bo nastopila z »Burkaškimi misterijem« D. Foja danes, 25. t.m., ob 21. uri na trgu v Mavhinjah (v primeru slabega vremena 26. t.m.); 27. t.m. ob 21. uri na dvorišču SKD Tabor (Prosvetni dom) - Opčine; 29. t.m. ob 21. uri v Križankah v Ljubljani.

kino

Ariston 21.30 »Yenti«. B. Streisand. Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Eden Zaprt zaradi popravil.

Fenice Zaprt zaradi počitnic.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10

»La porno storia di Pamela«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Notti inquiete«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Il bacio della pantera«. N. Kinski.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »La congiura degli innocenti«. Režija A. Hitchcock.

Mignon 16.30 — 22.15 »Musica maestro«. Walt Disney.

Aurora 17.00 — 22.00 »Calde svedesi al sole di Ibiza«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol Zaprt.

Moderno Zaprt zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprt zaradi počitnic.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Bruce Lee il maestro«. B. Lee.

Alcione Zaprt zaradi počitnic.

Radio 15.30 — 21.30 »Frenesies«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da so od 16. julija t.l. dalje komercialni uradi TRZASKE AGENCIJE s Trga Oberdan 5 in javne telefonske govornice iz Ul. Cassa di Risparmio 6, premeščeni v novi sedež — Drevored XX. Settembre 5. Istega dne je začel delovati novi urad »Punto SIP« — stalna rastava telematike.

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

informacije SIP uporabnikom

Plačilo telefonskega računa

Opozarjamo abonente, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za 4. dvomesečje 1984 in da so objave v časopisih trenutno edini način terjatve.

Opozarjamo vse, ki računa še niso poravnali, naj to storijo čimprej po možnosti pri naših lokalnih sedežih. Na ta način se bodo izognili takojšnji prekinitvi, ki jo predvideva pravilnik.

GRUPA IRI - STET

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

avtomobil in človek

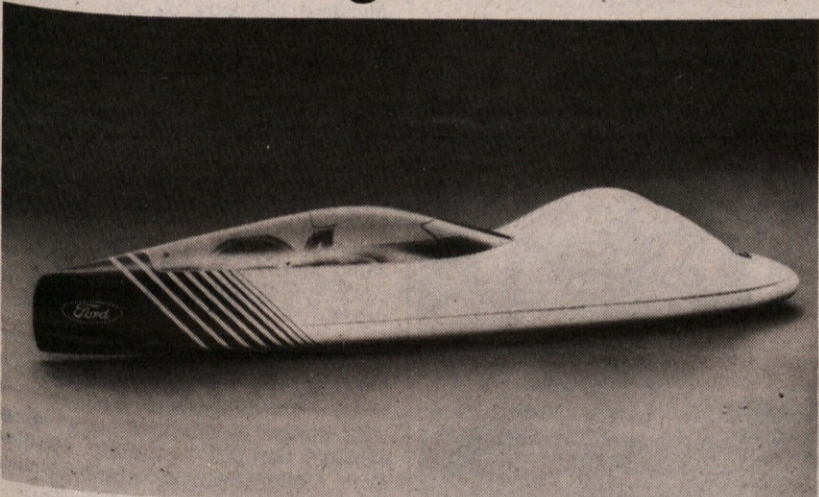
Nova velika alfa

Marsikdo je bil mnenja, da je alfa 90, iz česar bi se dalo sklepati, da je namenjena devetdesetim letom. Na voljo bo več različic: 1.8, 2.0, 2.5 z bencinskim motorjem ter 2.4 turbodiesel. Na vrhu lestvice bo seveda alfa 90 2.5 zelena detelja, v katero bodo vgradili šestvaljni motor na V z elektronskim vbrizgavanjem goriva, ki bo zmogel kar 156 KM.

jo alfa 90, iz česar bi se dalo sklepati, da je namenjena devetdesetim letom. Na voljo bo več različic: 1.8, 2.0, 2.5 z bencinskim motorjem ter 2.4 turbodiesel. Na vrhu lestvice bo seveda alfa 90 2.5 zelena detelja, v katero bodo vgradili šestvaljni motor na V z elektronskim vbrizgavanjem goriva, ki bo zmogel kar 156 KM.

Svetovni rekord Fordovega varčnega

Varčevanje z gorivom je imperativ današnjega dne. Pri Fordu so to vzeli zelo resno in zgradili UFO II, ki je na dirkalni stezi v Silverstonu zabeležil rekordno nizko porabo 0,74 litra za 100 km. Vozilo, ki ga vidimo na sliki poganja 15-kubični enovaljni motor, posoda za gorivo pa je po obliki in velikosti podobna žogici za golf in ima 28 kub. cm prostornine, vsako od treh koles tehta 81 gramov, vozila pa ga je Dianne Hurrell, ki tehta 44 kg. Vozila je bosa, saj bi na porabo vplivala tudi teža čevljev.

ti in morje

Če nam je območje neznano

Preblizu obale je lahko nevarno

Kot smo že zadnjič poudarili nas bo predvsem vaja usposobila za plovbo »na oko«. V začetku se bomo seveda bolj držali obale kljub splošnoznane-mu dalmatinskemu pregovoru o ladji ki pravi pomorščaku, da ga bo ona varovala pred morjem, če jo bo on ščitil pred kopnim. Kdor se torej poda preblizu obale sili namenoma v nesrečo. Najmanj kar se mu lahko zgodi je neprijetno srečanje s kako mrežo, ki jo je nepoklicni ribič brez ustreznih znamenj spustil v morje. Še večja je nevarnost, da pregazimo kakega kopalca. Zakon navsezadnje jasno določa koliko od obale moramo pluti, a če si res hočemo obalo ogledati od blizu zmanjšamo hitrost na minimum. Motorji čolni lahko to napravijo brez večjih težav, navsezadnje je tudi njihov ugrez malenkosten, da se lahko podajo zelo blizu kopnega. Ob minimalni hitrosti bomo lahko tudi takoj ukrepali pred nepredvidenim. Za jadrnice pa bi moralo veljati pravilo, naj raje spustijo jadra in si pomagajo z motorjem, saj bi lahko nenaden udar vetra poskrbel za nepredvidene zaplete. Balastne jadrnice pa si kaj takega ne morejo privoščiti, udar kobilice s podvodno čerjo bi imel težko popravljive posledice. V glavnem pa bi moral dopustniški kapitan pluti vsaj 500 metrov od obale in to širino zmanjšati le v izrednih primerih.

smeli doživeti večjih presenečenj, če je seveda morje mirno, da lahko opazimo rahlo vzvalovanost, ki je najzgovornejši dokaz za plitvine in podmorske čeri. Nedvomno je taka plovba prijetna za potnike, a ne za dopustniškega kapitana, ki mora neprestano gledati v premeč, da ne doživi kakega presenečenja. Prav zato je dobro, da si sproti zapisujemo v ladijski dnevnik, lahko je tudi navadna beležka, vse kar smo opazili med plovbo: razdaljo od kopnega, plitvine ob rtičih, ki smo jih na široko občeli. Vse to nam bo pomagalo, da bo tudi za krmarja drugič taka plovba ob že znani obali prijetna in varna.

Kot rečeno, se bomo tako blizu obale podali res ob lepem vremenu in mirnem morju. Posebno ko veter piha proti obali moramo biti izredno previdni. Motor nam ob minimalni hitrosti vrtljajev kaj rad odpove. Zaradi slabega izgorevanja se namreč zamažejo svečke, nekoliko lažje je z dieselskimi motorji, a tudi tu je bolje, da občasno požemo in tako očistimo ventile. Ni torej odveč nasvet, da imamo pri taki plovbi stalno pri roki sidro. Če nam motor ugasne, je namreč najbolje, da se najprej zasidrmo in da šele nato ponovno poskusimo pognati motor. Prav zato ima marsikatera večja barka manjši pomožni krmni motor, ki ga po navadi rabi le za tako počasno priobalno plovbo, ki je kot nalašč, da vlečemo za sabo panulo. S tem ulovimo kar dve muhi na en mah, saj si lahko pasemo oči ob lepotah obale, obenem pa nam lahko panula ob primerni hitrosti od 2 do največ 5 km na uro zagotovi prigrizek.

Povsem razumljivo nam bo pomorska karta pri taki plovbi bolj malo pomagala, saj so merila neprimerna, zemljevidi pa zarisani predvsem za potrebe ladijskega in ne turistične-ga prometa. Ob mirnem morju, 500 metrov od obale pa v glavnem ne bi

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 13.00 Poletni maraton
  - 13.30 Dnevnik
  - 13.45 Maciste, l'eroe più grande del mondo - film
  - Igrajo: Mark Forrest, José Gre-ci, Giuliano Gemma
  - 15.15 Velike bitke preteklosti
  - 16.05 Il Trio Drac - risanka
  - 16.30 Rin Tin Tinove dogodivščine TV film
  - 17.00 Kojak - TV film
  - 17.50 Il fedele Patrash - risanka
  - 18.15 La signora del castello Grant-leigh - 6. epizoda
  - 18.40 90. anno: Los Angeles 84
  - 19.40 Almanah - Vremenske razmere
  - 20.00 Dnevnik
  - 20.30 Professione: pericolo! - TV film
  - 21.20 Speciale da Chianciano
  - 22.20 Dnevnik
  - 22.30 Sportna sreda
  - Dnevnik 1 - Zadnje vesti
  - Danes v parlamentu
  - Vremenske razmere
- Drugi kanal**
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
  - 13.15 Due e simpatia
  - La lettera scarlatta, po romanu N. Hawthorne - 1. nadalj.
  - 14.10 Questestate: kviz, glasba...
  - Risveglio difficile - Un amico

- di Tweed - risanke
- Qualcosa di più - dokumentarec
- Atlas Ufo Robot - risanke
- 17.05 La città si difende - film
- Igrajo: Gina Lollobrigida, Renato Baldini, Paul Müller
- 18.25 Iz parlamenta
- 18.30 Dnevnik 2 - Sport
- 18.40 Bronk - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.30 Joan Baez show
- 21.35 Gli occhi, la bocca - film
- Režija: Marco Bellocchio
- Igrajo: Angela Molina, Lou Castel, Michel Piccoli
- 22.25 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.30 Gli occhi, la bocca - 2. del filma
- 23.20 Il brivido dell'imprevisto TV film
- 23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 19.00 Dnevnik 3
- 19.25 Operetta a Roma
- 20.00 Šola in vzgoja: Leto in Azzanidu
- 20.30 Ciò che l'occhio non vede - film
- 22.15 Delta Serie - dokumentarni film
- 22.45 Dnevnik 3
- 23.10 Filmska kamera in spomini
- 23.20 Temi dal patrimonio fotografico
- 23.50 Speciale Orecchicchio: Mario Castelnuovo

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 18.10 Teletekst RTV Ljubljana
  - 18.25 Poročila
  - 18.30 Ciciban, dober dan: Ob ribniku
  - 18.45 Mozaik kratkega filma: Luna, luna, luna - Duša pod jadrnom - kanadska filma
  - Pričakovanje - madžarski film
  - V Mozaiku kratkega filma bomo predstavili dva izjemno zahtevna kanadska animirana filma - Luna, luna, luna in Duša pod jadrnom. Eksperimentalna animacija išče nove izrazne možnosti, zato ni pripovedi oz. zgodbe ampak gre bolj za likovno učinkovanje. Madžarski film Pričakovanje pa je izrazito eksperimentalen. Igrani ali dokumentarni prizori so animirani, da bi odkrili nove aspekte povezanosti časa in dogajanja v okviru zaključenega prizora.
  - 19.15 Risanka
  - 19.24 TV in radio nocoj
  - 19.26 Zrno do zrna
  - 19.30 Dnevnik in Vreme

- 20.00 Film tedna: Sum - ameriški film
- 21.35 Kulturne diagonale
- 22.10 Dnevnik

Koper

- 14.00 in 17.00 Odprta meja
- 17.30 Poročila
- 17.35 Veliki Gaucho - film
- 19.05 La Principessa Zaffiro - risanka
- 19.30 TV D - Stičiče
- 19.50 Kulturna panorama
- 20.20 Očitane vesti - TV film
- 21.10 Psihismo - dokumentarec
- 21.20 TV D - Vse danes
- 21.30 Dario Diviacchi predstavlja: Michael Jackson
- 22.00 Zeit im Bild - Čas v sliki

Zagreb

- 17.50 Videostrani
- 18.00 Poročila
- 18.05 TV koledar
- 18.15 Gusarji kapitana Kavljia
- 18.45 Festival obdonavskih dežel: Sovjetska zveza
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Filmski večer ob slovenskem filmu Razseljena oseba
- 22.30 Dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Alice - TV film
  - 9.00 Phyllis - TV film
  - 9.20 Una vita da vivere TV priredba
  - 10.20 Il ragazzo che sorride - film
  - 12.00 I Jefferson - TV film
  - 12.25 Lou Grant - TV film
  - 13.25 Sentieri - TV roman
  - 14.25 General Hospital - TV film
  - 15.25 Una vita da vivere TV priredba
  - 16.50 Hazzard - TV film
  - 18.00 Tarzan - TV film
  - 19.00 I Jefferson - TV film
  - 19.30 Baretta - TV film
  - 20.25 Complotto di famiglia - film
  - 22.25 Kojak - TV film
  - 23.25 Canale 5 News
  - 00.25 Venere e il professore - film

- RETEQUATTRO**
- 9.15 Aspettando il ritorno di papà
  - 9.30 Shazzan - risanke
  - 10.10 Magia - TV film
  - 10.50 Fantasilandia - TV film
  - 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
  - 12.15 Il magico mondo di Gigi risanke
  - 12.40 Star Blazers - risanke
  - 13.10 Prontovideo
  - 13.30 Fiore selvaggio - TV film
  - 14.15 Magia - TV film
  - 15.00 Ancora una volta con amore film
  - 17.00 Il magico mondo di Gigi risanke
  - 17.30 Blue Noah - risanke
  - 18.00 Truck Driver - TV film
  - 18.50 Tre cuori in affitto - TV film
  - 19.25 Chips - TV film
  - 20.25 A-Team - TV film
  - 21.30 Il giustiziere della notte - film
  - 23.15 Quincy - TV film
  - 00.15 Duello nel Pacifico - film
  - 2.15 Sport: Ring

- ITALIA 1**
- 8.30 La grande vallata - TV film
  - 9.30 Amaro destino - film
  - 11.30 Maude - TV film
  - 12.00 Giorno per giorno - TV film
  - 12.30 Lucy Show - TV film

- 13.00 Bim bum bam: Bun Bun risanke
- 14.00 Agenzia Rockford - TV film
- 15.00 Cannon - TV film
- 16.00 Bim bum bam: Bryger, Pepero, Rocky Joe, Bun Bun - risanke
- 17.40 La casa nella prateria - TV film
- 18.40 Kung-Fu - TV film
- 19.40 Italia 1 - kratke vesti
- 19.50 Il mio amico Arnold - TV film
- 20.25 Squadra antigangsters - film
- 22.15 Napoli spara - film
- 24.00 La lancia che uccide - film

TELEPADOVA

- 14.00 Mama Linda - TV film
- 14.45 Gli emigranti - TV priredba
- 15.30 Cara cara - TV film
- 17.00 Star Trek - TV film
- 18.00 Sam, il ragazzo del West risanke
- 18.30 Mechander Robot - risanke
- 19.00 Yattaman - risanke
- 19.30 Mama Linda - TV film
- 20.20 Anche i ricchi piangono TV film
- 22.00 Tenderly - film
- 23.30 Lancer - TV film
- 00.30 Susanna agenzia squillo - film

TRIVENETA

- 14.30 Operazione poker - film
- 16.00 Filmski spored
- 16.30 Side Street - TV film
- 17.30 Top Cat - risanke
- 18.00 Show Hey il re
- 18.30 TV film
- 19.00 Q. P. Coupon estate
- 19.30 The Outsiders - TV film
- 20.30 Donne donnine - film
- 22.00 TV film
- 22.30 La moglie nuova - film

TELEFRIULI

- 14.30 TV film
- 15.45 Un matrimonio ideale - film
- 17.15 Risani filmi
- 18.15 Cara cara - TV film
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
- 21.00 Poročila v nemščini
- 21.30 Il mistero della piramide - film
- 23.00 Udinese story - športna oddaja

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Mozaik; 8.20 Trim za vsakogar; 8.45 Domače živali; 9.15 Iz našega vsakdana; 9.45 Pesniki; 10.10 Koncert RAI iz Turina; 11.15 Glasbeni potpuri; 11.30 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavčar: »Izza kongresa«; - vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Zborovska glasba s koncertnega odra: Slovenski oktet v Kulturnem domu v Trstu, nato: Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Sprehodi po tržaških predmestjih: (18) »Pri Marjanu pod magdalenkim grčem«; 16.00 Folklor narodov Jugoslavije; - vmes: Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 »Dober večer my Lady - bye bye moj ljubi fant!« - nato: Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

- 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - danes na valu Radia Koper; 14.00 V znamenju rocka; 14.40 Zanimivost - Pesem tedna radia Koper; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik - Objave, EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Grožnjan - mesto mladih; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: koledarček; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemščini; Popevka tedna; 16.15 Edig Galetti; 16.32 Time music; 18.00 Doppio binario; 19.00 Prostor za jazz.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.50 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io: Za ženske; 11.00 Divertimento 1889 - 2. nadalj.; 11.20 Fantastična petdeseta leta; 12.03 Oggi sposi - Vse o poroki; 13.15 Master; 13.56 Informacije za turiste; 15.00 Radio 1 za vsakogar: Bilo je poleti...; 16.00 Il Paginone-estate; 17.30 Radio 1 Ellington 84; 18.00 Evropski objektiv; 18.28 Črna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.27 Audiovox Urbs; 20.00 Nozze a Torino - radijski dokumentarec; 20.49 Glasbeni odmor; 21.00 Utopija revolucije; 21.30 Fonit - Cetra predstavlja; 22.00 Fantastična petdeseta leta; 22.38 Autoradio flash; 22.43 Glasbeni odmor; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 7.20 Verska oddaja; 8.00 Otroštvo, kako, zakaj; 8.05 Napoved programov; 8.45 La scalata, radijska priredba; 9.10 Vacanza premio, poletna igra; 10.30 in 12.45 Hočeš luno?; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 15.00 Le seduzioni di Narciso; 15.42 Estate attenti - glasbeno potovanje; 19.00 Arcobaleno; 19.50 L'elisir d'amore - melodrama.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Počitniško popotovanje od strani od strani; 8.20 Pojte z nami; 8.30 Izbor v sredo; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvrih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Veseli napevi; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.30 S knjižnega trga; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Borisa Franka; 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev; 20.35 Glasbeni utrinki za klavir; 21.05 Bedrich Smetana: odlomki iz opere »Prodana nevesta«; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz za vse.

Izjava župana Scarana v občinskem svetu

Gorica si bo še v naprej prizadevala ohraniti enotne poglede v pokrajini

»Še vnaprej si bomo prizadevali sodelovati z vsemi občinami v naši pokrajini, še zlasti z najpomembnejšimi, še vnaprej bomo vzdrževali stike, ki smo jih pričeli pred nekaj leti, tudi v sodelovanju s pokrajinsko upravo in drugimi ustanovami pokrajinskega značaja. Že sama izdelava osnutka paketa Trst-Gorica je šla v to smer in v ten osnutku Tržič ni bil nič najmanj pozabljen ali zapostavljen. Prav tako smo o Tržiču in tudi o drugih predelih pokrajine govorili ko smo imeli stike z vladnimi organi v Rimu. Takrat ko je bil govor o nadaljnjem razvoju državne industrije.« Tako je dejal goriški župan Scarano na ponedeljkovi seji goriškega občinskega sveta ter odgovoril na vprašanje komunističnega svetovalca Chiariona, ki ga je vprašal kaj misli napraviti potem ko se v raznih krajih Goriške kažejo znaki odmaknjenosti od Gorice. V drugih krajih obtožujejo

Gorico, da vodi politiko samo njej v prid, da pozablja na probleme drugih krajev, da je za marsikatero Goričana pojem pokrajine le v varovanju pravic goriškega mesta. To se je opazilo, je dejal Chiarion, še zlasti v programskih izjavah tržiškega župana Saccavinija (o tem smo obširneje poročali tudi v našem listu), v zadnjih dneh pa je to ponovno sprožil republikanski zastopnik iz Gradeža Zanetti na skupščini Krajevne zdravstvene enote, ko je zagrozil, da bodo prebivalci Gradeža zahtevali odcepitev od Gorice in priključitev KZE v Palmanovi.

O tem so razpravljali na ponedeljkovi seji občinskega sveta tudi takrat, ko je liberalec Fornasir predlagal resolucijo (podpisal jo je tudi komunist Chiarion) o katero zahteva razčiščenje v odboru ter dejal, da mora iz njega izstopiti socialdemokrat Gentile. Ta je namreč vložil na po-

krajinski nadzorni odbor priziv proti sklepu odbora in sveta, kar se ni doseglo zaradi širine. V znak protesta pa Gentile sploh ne prihaja na sejo, kar je seveda čutili v upravljanju občine. Še eno resolucijo so vložili fašisti, vendar pa ta daje nezauzpano odboru, ki da ga tarejo ne sporazumi med KD in PSDI, med SSK in drugimi strankami, itd. V čem je podobnost med prvim in tem vprašanjem. Župan Scarano je dejal interpelantom, da so te resolucije v tem trenutku neumestne, ker bi utegnile v Rimu in na deželi ustvariti negativno mnenje o Gorici. To v trenutku ko si Gorica, skupno s Trstom in drugimi v deželi, prizadeva dobiti podporo iz že prej omenjenega paketa Trst-Gorica ter še iz kakega drugega vira. Govoriti ali predlagati nezauzpano naj ne bi bilo najbolj umestno. Seveda pa bo o resolucijah govor na prihodnji seji občinskega sveta.

Na seji teritorialnega odbora SKGZ

Pogovor o problematiki goriških rajonskih svetov

Predsedniki treh rajonskih svetov v goriški občini, kjer je večina prebivalstva slovenskega, t.j. Pevme, Štandreža in Podgore, so se sestali z zastopstvom Teritorialnega odbora SKGZ. Pogovarjali so se o vseh vprašanih, ki zanimajo slovensko prebivalstvo na teh območjih. Predsedniki so podrobno orisali položaj v rajonih, nanizali tudi tista vprašanja pri katerih bi bila potrebna večja zavzetost vseh slovenskih političnih komponent.

Predsednik štandreškega rajonskega sveta Valter Reščič je govoril predvsem o šolski problematiki (osnovna šola, vrtec, prevozi) ter dejal, da sta pri njenem reševanju potrebna večja skupna angažiranost in koordinacija. Edi Maligoj, predsednik rajonskega sveta v Podgori, je podrobno orisal za ta kraj specifična vprašanja, kot so šola, jez na Soči, javna dela. Predsednik rajonskega sveta za Pevmo, Oslavje in Štmaver Aleš Figelj pa je orisal potrebe, ki jih imajo v tem predelu goriške občine. To so ureditev športnega igri-

šča, skladno načrtovanje stanovanjske politike itd.

V nadaljnjem poteku razgovora so bili omenjeni vloga rajonskih svetov, vprašanja dvojezičnosti, toponomastike, sožitja med narodnostima, kulturne dejavnosti, sodelovanje med društvi, stiki s SKGZ in njenimi članicami. Še posebej je bil govor o stikih med rajonskimi sveti in goriško občinsko upravo, pri kateri, tako je bilo poudarjeno, ni moč vedno najti pravega posluha za reševanje problemov.

Ob zaključku so predsedniki rajonskih svetov in Teritorialnega odbora SKGZ izrazili skupno željo po nadaljnjem soočanju ter tudi o skupnem nastopanju, zlasti v zvezi z vprašanji, ki obče zadevajo slovensko narodnostno skupnost v Italiji.

Zavozila je s ceste pri Gradiškuti

Včeraj popoldne se je okrog 16.30 pri Gradiškuti ponesrečila 55-letna Ida Maier iz Gorice, ulica Randaccio 6. Točno dinamiko nesreče še raziskujejo orožniki. Gotovo je to, da je ženska izgubila nadzor nad vozilom in zapeljala s ceste. Vozilo je bilo precej poškodovano, tako da so morali ranjenko gasilci povleči iz skrotovične pločevine. Maierjevo so odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so ji ugotovili zlom desne roke. Premestili so jo v bolnišnico v Krminu, kjer se bo zdravila 30 dni.

V nekaj dneh bosta okrevala Guido Mondeno iz Špeta ob Soči in Renzo Chiarion iz Krmina, ki sta se lažje ponesrečila včeraj zjutraj v Gradišču.

Slovenska knjižnica občinskim svetovalcem

Občinskim svetovalcem so v ponedeljek razdelili knjižico, ki jo je ob poimenovanju v začetku letošnjega junija izdala slovenska osnovna šola France Bevk v Gorici. Gre za ilustrirano knjigo s 146 stranmi v kateri je govora o Bevku, o prevodih njegovih del v italijansko, o zgodovini slovenskega osnovnega šolstva v Gorici. V knjižici je tudi italijanski povzetek vsebine. Svetovalci so knjižico sprejeli z zanimanjem le mislovi so jo odklonili. To je pač znak njihove nekulture.

Na isti seji so občinski svetovalci potrdili sklep odbora, da se v stavbi zavoda Lenassi, v katero je sedaj začasno nameščena slovenska osnovna šola France Bevk, izvedejo nekatera popravilna dela. V ta namen bo občinska uprava porabila 30 milijonov lir.

V Tržiču pogreb sindikalista Viana

V Tržiču so včeraj pokopali sindikalista UIL Bruna Viana, ki je v prejšnjih dneh nenadoma umrl zaradi infarkta. Pogreba so se udeležili bivši delovni tovariši iz tovarne Ansaldo, župan Saccavinij, predstavniki sindikalnih organizacij in strank, ter številni športniki, saj je pokojni tudi vodil odbojgarsko ekipo Italcantieri. Vian je bil v preteklosti pokrajinski tajnik UIL.

Zaskrbljenost tržiških delavcev zaradi odlašanja z naročili

Po skupščini so včeraj blokirali mesto

Položaj v tržiški ladjedelnici je naravnost nevzdržen. To je zelo jasno prišlo do izraza na včerajšnji skupščini delavcev, ki so v dopolnilni blagajni, ki je bila v menzi ladjedelnice. Po njej so precej zaskrbljeni in tudi razjarjeni delavci blokirali vse vhode in izhode v mesto v smeri Trsta.

Zakaj je prišlo do takšne demonstracije in izredne skupščine delavcev v dopolnilni blagajni, ki jih je sedaj že nad 1.900? Konec prejšnjega tedna, v petek, je bil v Rimu sestanek med sindikalisti in vodstvom IRI - Fincantieri. Kljub temu da je rimska vlada že dala placet za tako imenovani ladjedelniški načrt pa v vodilnih krogih državne ladjedelniške družbe odlašajo.

V Tržiču so zaradi tega zelo zaskrbljeni. Kot je povedal na včerajšnji skupščini sindikašist Mania, v ladjedelnici v septembru sploh ne bo dela. Sedaj zaključujejo namreč nekatera dela na ladji AGIP Lombardia. Potem v oddelku za trgovske ladje sploh ne bo več dela. Le 350 ljudi bo imelo opravka na nosilki helikopterjev Garibaldi. Vsi drugi bodo šli v dopolnilno blagajno. Čeprav bodo prišla nova naročila bo preteklo precej ča-

sa predno bodo pričeli graditi nove ladje, saj so za to potrebne številne priprave. Sindikati si zato prizadevajo, da bi bila naročila dana čimprej, da bi se čas dopolnilne blagajne zmanjšal.

V četrtek bo v Trstu splošna stavka državnih tovarn. Tržiški delavci v dopolnilni blagajni bodo šli v Trst, sodelovali v sprevidu in tudi v pogovorih na ravnateljstvu nove državne družbe NAI.

Prav tako v četrtek bosta v Rimu dva važna sestanka. Zjutraj se bodo sindikalisti srečali z ravnateljstvom državne družbe Fincantieri in tudi z zastopstvom zasebnih ladjarjev. Izvedeti hočejo ali namerava državna industrija dati naročila ladjedelnicam. Ker pa je stvar tudi političnega značaja se bodo tako sindikalisti kot ladjarji popoldne istega dne srečali tudi s podtajnikom pri predsedstvu vlade Amatom.

Od petka dalje v Podgori poletni praznik VZPI-ANPI

Člani krajevne sekcije VZPI-ANPI v Podgori so v teh dneh na delu za pripravo poletnega praznika. Podgorški praznik se bo pričel v petek, 27. t.m., nadaljeval pa se bo do ponedeljka. Kot že prejšnja leta se bo odvijal na velikem prostoru pred športno palačo. Na tem prostoru je tudi urejeno kotalkališče za hitrostna tekmovanja in prav tovrstno tekmovanje bo letos glavná novost in značilnost tega partizanskega praznika. Kioske bodo odprli v petek ob 18. uri. Ob 20. uri se bo pričelo tekmovanje v briškoli za 64 parov, uro kasneje pa je na sporedu ples z ansambлом »Liscio 2000«.

V soboto bo omenjeno tekmovanje v hitrostnem kotalkanju, ki ga prirejajo v sodelovanju z deželno zvezo UISP. Tekmovanje bo (prvič v Gorici) veljalo za deželno prvenstvo UISP, zmagovalca pa bo pridobil pravico do nastopa na tekmovanju za državni pokal. Priredili bodo tudi tekmovanje za otroke, ki so vabljene k udeležbi. Predvidevajo, da se bo tekmovanja udeležilo približno 100 tekmovalcev in tekmovalk vseh starostnih skupin, ki se bodo pomerili na različnih razdaljah, od 300 m za najmlajše, do 10 km.

V soboto ob 20.30 bo ples z ansambлом »New harmony sound«, ki bo ob isti uri nastopal tudi v nedeljo. V nedeljo zvečer bo nastopal tudi plesni ansambel Olympia s programom mednarodnih plesov. Praznik se bo zaključil v ponedeljek zvečer, ko bo za veselo razpoloženje skrbel disc jockey. Vse dni bodo ponujali jedi na žaru in dobro briško vino, deloval pa bo tudi srečolov z bogatimi nagradami.

Prispevki hranilnice kulturnim pobudam

Goriška hranilnica je že večkrat namenila denar, del svojega čistega dobička, raznim kulturnim ustanovam, zato da nemoteno vršijo svoje delovanje kot tudi zato, da se ohranijo nekatere kulturne znamenitosti. Na zadnji seji upravnega odbora so v ta namen dali 40 milijonov lir. Največ denarja so dali za obnovu Pacassijske lože v županovi palači v Gorici. S tem so pripomogli k ohranitvi goriške kulturne in arhitektonske dediščine. Prispevek so dali tržiški občini, da lahko prične z urejanjem rokopisov v mestnem arhivu. Podprli so tudi pobude v Medeji in Vilešu kjer so pripravili zgodovinski publikaciji o teh dveh krajih. Prispevali pa so tudi nekaterim občinskim knjižnicam, da lahko te povečajo svoje zaloge knjig.

V Ronkah izšla »Bisiacaria«

Ob avgustovskih poletnih prireditvah v Ronkah je tudi letos izšel zvezek revije »Bisiacaria«. Direktor revije je Silvio Domini, za izdajo pa je poskrbela tamkajšnja Pro Loco. Vsebinsko je namenjena predvsem razkrivanju različnih aspektov krajevne kulture. Po svoje je dokaj pestra in raznolika, saj obsega poleg zgodovinskih dokumentov, prispevkov v bizjaškem narečju in v italijansko, raznovrstne članke in spise ter poezije.

Pričet ustanovni postopek mešane trgovinske zbornice

Odbor goriške trgovinske zbornice je na svojih zadnjih dveh zasedanjih obravnaval številna vprašanja in sprejel nekaj pomembnih sklepov. Z zadovoljstvom gre sprejeti vest, da so začeli z izvajanjem procedur, ki so potrebne za ustanovitev goriške sekcije mešane italijansko-jugoslovanske zbornice, ki ima sedež v Milanu. Prizadevanj v tej smeri je bilo veliko, vse odkar se je pred leti porodila zamisel o ustanovitvi mešane zbornice v Gorici.

Sedaj končno kaže, da bo ta zamisel uresničena, saj so v odboru trgovinske zbornice že sklenili, da bodo s pobudo seznanili razne strokovne organizacije in preko teh vsa zainteresirana podjetja in gospodarske operaterje.

Pri trgovinski zbornici so sprejeli še nekaj drugih pomembnih sklepov. Tako so profesorju Freyu, ki je pred kratkim izdelal študijo o gospodarskem stanju na Goriškem, poverili nalogo, da na podlagi temeljite analize izdelata predloge za obnovo zakona o goriški prosti coni, ki bo zapadel prihodnje leto. S profesorjem Freyem bo sodeloval tehnični odbor, ki bo združeval predstavnike krajevnih ustanov, gospodarstvenikov in sindikatov.

Med drugimi točkami na dnevnem redu gre omeniti vrsto pobud za mednarodno propagiranje goriških vin. Tako bodo ob letošnji trgatvi povabili skupino specializiranih nizozemskih novinarjev, prihodnje leto pa bodo priredili vrsto srečanj v Amsterdamu in Bruslju. Odborili so tudi vrsto sklepov za finanširanje nekaj posegov v prid kmetijskemu centru v Ločniku, za ob-

novo restavracije na razstavišču Espomego, razpravljali pa so še o deželnem načrtu za računalniško vodenje poslov trgovinskih zbornic v deželi.

Letovanje v Gradežu za priletne občane

Med številnimi pobudami za ostarele občane, ki jih prirejajo razne goriške organizacije in ustanove, gre omeniti tudi letovanja v Gradežu po nižini ceni. Pobuda je namenjena priletnim občanom, ki lahko skrbijo sami zase, z dohodkom, ki ne presega 450 tisoč lir mesečno (za zakonca skupno 750 tisoč).

V času od 3. do 13. septembra se bo 35 oseb, ki izpolnjuje omenjene pogoje, lahko udeležilo letovanja v penzionu »Villa Teresa« v Gradežu. Cena je 20 tisoč lir dnevno, od tega pa bo občina povrnila po 10 tisoč lir na dan na osebo. Predviden je tudi 50-odstotni popust za vstop in razne usluge na plaži. Prijave in informacije sprejemajo v večnamenskem središču v Ul. Baiaumonti.

V času julij-september prireja društvo Pro senectute (Ul. Carducci 8) letovanja v hotelu »Bellevue«, vedno v Gradežu. Cena penziona je 21 tisoč lir. Občinska uprava bo za največ 20 oseb in za 7 dni letovanja priznala prispevek po 8 tisoč lir dnevno osebam, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

razna obvestila

Goriška državna knjižnica bo zaradi čiščenja in urejanja prostorov in knjižnih zbirk zaprta od 1. do 14. avgusta. V tem času bo delovala samo služba za izposojanje in vračanje knjig vsak dan od 10. do 11. ure.

darovi in prispevki

Za goriški Zeleni križ so v razne namene darovali: prijatelji Attilio, Ermi, Italo, Luciano, Mario, Tullio in Uccio 140 tisoč lir, starši Enrica Riedla 30 tisoč, železničarji z goriške postaje 35 tisoč, druž. Corsini 20 tisoč, Iolanda Berdussin in Maria Bandini 30 tisoč, družine Agialoro, Grup, Zorzenon, Fabris, Suzzi, Geotti, Tavagnutti, Manlio Brumatti in Luigi Medeot 100 tisoč, družine Benci, Scodnik in Visintin 300 tisoč, Livia in Giorgio Locardi 30 tisoč, Esterina z družino 10 tisoč, Maria Vajana 20 tisoč, druž. Brilli 20 tisoč lir.

Za goriški Zeleni križ so v razne namene darovali: druž. Poletto 30 tisoč lir, Antonio Leon in druž. Perressin in Mazzolini 50 tisoč, Bruno Brognolo 10 tisoč, Mira in Andrea Podrecca 50 tisoč, druž. Antinoro 30 tisoč, Mafalda in Giuliana 10 tisoč, Sandro Rizzati 5.500, A. Rizzati 3.000, Bruna, Pina, Nucci in Adriana Leon 80 tisoč, Rossitti - Sorc in Del Caro 15 tisoč, Silvia Mattioni 20 tisoč, druž. Zuccolo 10 tisoč, Mafalda Fonzari dvakrat po 10 tisoč, druž. Paulin 20 tisoč, sorodniki Amanteja Giuseppina 10 tisoč, Gustavo Portelli 40 tisoč, Nina in Rina 20 tisoč, Armando D'Attri 50 tisoč, starši in brat Fulvie Quaino 20 tisoč, Dolores 20 tisoč, učenci 4. razreda osn. šole Frinta v Ul. Codelli 30 tisoč, F. Ulian 5.000, Isabella Cossar 25 tisoč, dr. Antonio Galliani 20 tisoč, Carrara in Castagnaro 5.000 lir.

kino

Gorica

VITTORIA 17.45-22.00 »La porcellona«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprto.

VERDI Zaprto zaradi počitnic.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto.

PRINCIPE Zaprto.

Ronke

EXCELSIOR (poletna arena) ob 21.00 »Enrico IV.« Režija M. Bellocchio.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Roj ubijalk«, 20.30 »Uklenjene pesti«.

SVOBODA Danes zaprto.

DESKLE 19.30 »Po sledi sokola«.

POGREBI

11.00 Erio Renda iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturn in na glavno pokopališče.

Ponujata ga mlada brata z Oslavja

Sladoled lahko naročiš tudi po slovensko

MARKO MARINČIČ

žnosti za zaposlitev. Jaz sem potreboval pomoč, tako da je obema prišlo prav, da sva začela z združenimi močmi.

— Je bil začetek težak? Verjetno sta že imela kakš izkušnjo z delom v kavarni.

»Najine izkušnje so bile izredno omejene. Jaz sem nekaj časa delal v baru na goriškem razstavišču, na Espomegu. Lahko pa si misliš, da je vodenje bara v mestnem središču precej bolj zahtevna zadeva. Toliko bolj, ker sva prevzela že afirmiran lokal, z določenim krogom bolj ali manj rednih klientov, z določenim slovesom. Ne, v začetku res ni bilo lahko, saj sva se morala večino stvari naučiti sama, iz lastnih izkušenj.

— Bar »Boni« je bil vedno znan zaradi dobrih sladoledov. Vidva te tradicije nista opustila, nasprotno, še izpopolnila sta jo, tako da je danes vaša ponudba sladolednih kup še bolj raznolika in rafinirana. Sta se tudi tega sama naučila?

»Ja in ne. Po eni strani sva skupaj z lokalom prevzela tudi recepte, ki so značilni za izdelavo našega sladoleda. Tako rekoč kupila sva tudi »tradicijo Boni« v izdelovanju sladoledov. Potem sva se seveda naučila, kako se praktično dela sladoled, pa tudi kako se ga lepo in prikupno predstavi klientu.«

— Sladoledi so gotovo specialiteta tega bara. Kako to pogojuje delo?

»Prvi vpliv je seveda ta, da je poleti veliko več dela kot v zimskih mesecih, čeprav prodajamo sladoled celo leto. Poleti je treba marsikdaj prebiti skoraj cele dneve v laboratoriju, kjer pripravljamo sladoled. To je navadno Adrijanova specialiteta. Ker je več dela, rabimo v poletnih mesecih dodatno pomoč. Navadno sta poleg naju dveh redno zaposleni še dve dekleti, poleti, zlasti v večernih

urah pa potrebujemo še koga. Veš, delo ni hvalježno, vzame ti sobote in nedelje, tako da ga mladi ne izbirajo posebno radi. Pred kakim letom sva le s težavo dobivala dodatno poletno pomoč, saj so vsi raje izbirali druge zaposlitve. Sedaj pa je to veliko lažje, saj drugje ne dobiš dela in se morajo mladi zadovoljiti s tem, kar dobijo.«

— Vsi, ki delate v lokalni ste še mladi. Gotovo so tudi klienti pretežno mladi?

»Tako je, čeprav ne manjkajo niti družine, pari in drugi. Mladina predstavlja verjetno kakih 70% naših klientov, predvsem kar se tiče sladoleda. Med mladimi je veliko Slovencev, čeprav niso v absolutni večini, kot še pred kakim letom. Navade se spreminjajo: v začetku je bilo tri četrt naših gostov slovenskih, tako da se je celo kdaj slišalo, da kdo ni hotel sem, češ da so tu samo Slovenci. Potem nam je odprtje podobnega lokala, ki ga tudi upravlja Slovenec, odvzelo del tradicionalnih klientov, tako da se je razmerje obrnilo. Sicer pa med slovenskimi in italijanskimi klienti ne delamo razlike in tudi nismo nikdar doživeli kakih pro-

blemov s tem v zvezi.«

— Se nekaj me zanima. Povedal si, da je delo zahtevno. Kako ti to doživljaš? Koliko časa na dan delaš, imaš dovolj prostega časa, ti to ne povzroča težav?

»Delati je treba ves čas, tako rekoč od jutra do večera. Zvečer, ko drugi lahko počivajo ali kako drugače izkoristijo prosti čas, imamo mi največ dela. Delati je treba tudi ob sobotah in nedeljah, celo več kot druge dneve, zato — kot sem že prej rekel — ta poklic težko pritegne mlade. To je razumljivo, prostega časa imaš le nekaj uric po kosilu in ob ponedeljkih, ko je bar zaprt. Meni to ne povzroča prevelikih težav, saj sem se na tak ritem življenja navadil, po drugi strani pa je tudi res, da nisem prav priklenjen na bar in se lahko tudi oddaljim za kako uro, če imam nujne opravke.«

Med pogovorom nam je Waldi Gravner povedal še marsikaj zanimivega o svojem poklicu in marsičem drugem, kar dokazuje, da je v teh nekaj letih dobrega spoznal okolje, v katerem deluje in tudi temu gre verjetno pripisati njegov poklicni uspeh.

Izlet SPD v Valcamonico

Sele pred dobrimi petimi leti je ustanova UNESCO proglasila reliefe na skalah Doline Calcamonica za spomenik edinstvene vrednosti, ki pripada vsemu človeštvu. S tem je bila potrjena pomembnost in edinstvenost umetniškega in kulturnega sporočila, ki izhaja iz desetisočev figur in kompozicij, vklesanih na skalah Doline Valcamonica.

Stoletja dolgo je ta spomenik ostal neodkrit in neupoštevane. Znanstvene raziskave so se pričele šele pred nekaj desetletji in se še zmeraj nadaljujejo. Doslej so arheologi odkrili na desetisoče figur, vklesanih v skalnate bloke, ki so posejani po raznih krajih kakih 50 kilometrov dolge doline, ki se pričinja na prelazu Tonale in ki sega do jezera Iseo. Reliefi so razsejani tudi na visokogorskih pašnikih, pod ledeniki Adamella in drugih tritisočakov iz te gorske skupine, skozi katero si je utrla pot reka Oglio. Največ skulptur pa je bilo odkritih pri kraju Capo di Ponte, kjer je urejen tudi Nacionalni park, cilj številnih obiskovalcev, zlasti iz tujine. Skratka tu je nekako zbrana umetnost Kamunov, ljudstva, ki je že nekaj tisočletij pred Kristusom naseljevalo dolino in ki se je moralo, kakor izhaja iz ugotovitev arheologov, nekajkrat tudi umakniti pred napredovanjem ledenikov.

Ogled Nacionalnega parka v Capo di Ponte je Slovensko planinsko društvo v Gorici uvrstilo v program letosnjih družinskih izletov. Izlet v Valcamonico bo 8. in 9. septembra. Spotoma si bodo udeleženci ogledali še Trento, se ustavili na prelazu Tonale, po obisku Nacionalnega parka pa je predvidena tudi vožnja z ladjo po jezeru Iseo.

Prijave in pojasnila v trgovini Bavcon do konca julija.

V. K.

V soboto zvečer v Solkanu

Prijetno srečanje izseljencev

Med številnimi kulturnimi prireditvami širom po Sloveniji pripada vsako poletje posebno mesto srečanjem slovenskih izseljencev na velikem pikniku Izseljenske matice v škofji Loki, nato pa področnim prireditvam vse od Prekmurja do Bele Krajine in od Primorske. Pomembnost takih srečanj je na sobotnem srečanju v Solkanu poudaril predsednik Izseljenske matice Jančar; vsaki peti Slovenec je danes zunaj domovine, ali kot manjšinec ali kot zdomec izseljenec. Stiki z izseljenci postajajo vedno bolj potrebni; tretji, tudi že četrti mladi generaciji, ki išče svoje korenine, moramo nenehno odkrivati lepote domovine in slovenske kulture.

26. srečanje primorskih izseljencev po prizadevanju primorske podružnice, ki vključuje povratnike iz Severne in Južne Amerike, Avstralije in drugih dežel, je v prostorih hotela Sabotin obogatil predvsem nastop folklorne skupine »Nagelj« iz Toronta. Predstavila se je z bogatim sporedom gorenjskih narodnih plesov; kulturni spored izredno prijetnega večera v Solkanu pa sta obogatila še mešani zbor iz Vrtojbe in pihalna godba z Vogrskega.

»Primorci so po svetu jedro slovenskih društev, najbolj zvesti Slovenci«, je v svojem nagovoru dejala pred-

Slovenski folkloristi iz Kanade

sednica primorske podružnice Izseljenske matice Ana Krasna. Praček Primorce, ki so se v svetu, tako kot ostali Slovenci, izkazali kot pošteni in pridni delavci, je najprej »zagrabila« Severna Amerika; po letu 1924, ko je leta omejila priseljevanje, pa so se Primorci, za katere je pod Italijo bilo življenje vsak dan težje, usmerili proti Južni Ameriki in delno Kanadi. Po podatkih naših rojakov, naj bi bilo pred zadnjo vojno v Kanadi le okoli 6.000 Slovencev, danes pa jih je s povojno ekonomsko in politično migracijo okrog 30.000. Največ jih živi v prijezerskem območju, v pokrajini

Ontario. Društveno in publicistično središče Slovencev v Kanadi je gotovo Toronto, sledijo pa mu Montreal, Hamilton, Edmonton in Vancouver. Predvojnimi priseljencem so se pridružili mlajši priseljenci po drugi svetovni vojni, ki so dali nove pobude za delo izseljenskih društev. Tako je med drugimi prosvetnim delavci Ciril Soršak pred več kot dvajsetimi leti izbral nagelj za ime folklorne skupine, ki na kanadski zemlji oživlja in ohranja narodno kulturo in posreduje mlademu rodu bogato tradicijo slovenske narodne pesmi in glasbe.

D. M.

Nova, dvojna številka »Studi Goriziani«

V goriški državni knjižnici so zadovoljni, ker so v zadnjem času dobili denar za tiskanje revije »Studi Goriziani« in bodo najbrž še tekom letošnjega leta nadoknadili zamujeno in izdali, tik po počitnicah in v decembru kar dva zvezka te zgodovinske revije. Bili so precej na tesnem z denarjem, zato so šele letos januarja izdali, s precejšnjo zamudo, zvezek za leto 1982. Pred dnevi je izšla dvojna številka, 57. in 58. za leto 1983. Na skoro dvesto straneh najdemo spet objavljenih nekaj prispevkov, ki kažejo na zgodovino Goriške. Gre v nekaterih primerih za sestavke, ki so jih pripravili nekateri sodelavci goriške pokrajinske uprave, ko je ta razpisala raziskavo o pretekli zgodovini naše pokrajine.

Loredana Panaritti objavlja precej obsežni spis o strukturi cerkvene posesti in Gradišču in njegovi okolici v osemnajstem stoletju. Letizia Donnini pa se zaustavlja ob privatizaciji teh cerkvenih posesti v letih ob koncu 18. in začetku 19. stoletja. Giuseppina Perusini ima daljši prispevek o furlanskem pohoštvu. K spisu so priložene tudi številne fotografije. Donatella Porcedda pa objavlja daljši prispevek o delovanju goriških plemičev in deželnih stanov na Goriškem v drugi polovici šestnajstega stoletja. Opisani so tu posesti raznih plemičev,

tudi take v slovenskih krajih naše dežele.

V tej številki goriške zgodovinske revije najdemo tudi nekoliko predelan spominski govor o pokojnem zgodovinarju Camillu Medeotu, ki ga je v dvorani goriškega občinskega sveta imel profesor tržaške univerze Fulvio Salimbeni. Priložena je tudi Medeotova bibliografija.

Znan goriški zgodovinar Luigi Tavano pa objavlja zelo zanimiv spis o goriških cerkvenih bratovščinah v času med 15. in 19. stoletjem.

Med kritikami raznih publikacij z deželno vsebino je tudi spis Zoltana Jana o italijansko napisani knjigi Marije Pirjevec »Saggi sulla letteratura slovena dal XVIII al XX secolo«, ki je izšla v založbi ZTT leta 1983. Zbornik zaključuje še pregled knjig in periodičnih listov z deželno tematiko, ki jih je tekom leta 1981 pridobila Goriška državna biblioteka. Med temi je kar precej slovenskih.

M. W.

izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 27., 28. in 29. julija tradicionalni večdnevni izlet v pogorje Ortler. Predvidena sta vzpona na Monte Gavia in Corno dei Tre Signori. Vzpona nista zahtevna. Izlet vodi Vlado Klemše.

TO NE SVETINA

Med nebom in peklom

202.

»Se vam še upirajo v Julijski krajini ali ste jih že naučili pameti?«

General Ferrara je samozavestno rekel: »To upiranje je komaj vredno omembe. Peščica norcev je pod vplivom boljševiske propagande odšla v gozdove. Z one strani bivše meje prihajata sem slab vpliv in pomoč, da sploh lahko obstajajo.«

»Ne podcenjujte jih. Tudi nas je bilo na začetku malo. Ta narod je blazen, nagnjen k pretiravanju in megalomaniji. Saj jih lahko s to vojsko, kar je imamo tu, spremenimo v prah in pepel.«

Nabit z napadalno voljo, ki jo človeku da samo moč orožja, se je duce vrnil s spremstvom v Gorico.

Na poveljstvu vojnega okrožja so se zbrali poveljniki vojnih enot, da bi mu poročali. Navzoči so bili načelnik generalštaba maršal Cavallero, šef glavnega štaba vojske Ambrosio, vrhovni poveljnik oboroženih sil v Sloveniji in Dalmaciji Roatta, poveljnik armadnega zbora »Trst« general Ferrara, poveljnik ljubljans-

skega armadnega zbora general Robotti in poveljnik 5. armadnega zbora general Coturi s štabom in oficirji posameznih poveljstev.

Losanna se je občutki zavisti gledal ta zbor veličin. Kot vsak policist je tudi on podcenjeval vojsko. Globoko zaverovan v svojo nenadkriljivo bistrost in pamet si je mislil, da bi v primeru, če bi se bil odločil za vojaško in ne za politično kariero, lahko nadomestil kateregakoli od njih. Saj je tudi duce podcenjeval vojake, posebno tiste, ki so prisegli na kralja in niso imeli zaupanja v fašistično stranko.

Losanna je bil eden tistih, ki so zaničevali generale, češ da so krivi porazov na soški fronti in da ne znajo nič drugega, kot goniti na tisoče vojakov v smrt. Problem je v tem, da vojaki ne znajo misliti politično in da politiki ne znajo odločno ukrepati kot vojaki. Ne eni ne drugi pa ne razumejo revolucije, stanja, ko se proti vladajočim obrne vse ljudstvo.

Na ducejev poziv je general Roatta razložil položaj v Sloveniji, kjer se je z namenom, zagotoviti red in mir, začela velika ofenziva, ki pravzaprav pomeni začetek prave vojne in končnega obračuna z uporniški Slovenci.

Duce je bil dobre volje, ukrepi, o katerih so mu poročali, so se mu zdeli zadovoljivi. Vsa operacija se je zdelo kot velika vaja. Premoč vojske nad uporniki je tako velika, da ti nimajo niti trohice upanja, da bi se izvlekli, je menil.

Losanna se je dolgočasil, ko je poslušal tehnične podrobnosti za izvedbo že sprejetih načrtov. Vojaški stroj je ze stekel, po svoji logiki se bo valil, ne da bi ga karkoli premaknilo. Duce jim je samo podkuril, ker je hotel povečati vnemo prizadevnost v letu splošnih zmag.

Česar ni povedal generalom naravnost, je povedal na trgu zbrani množici. Po posvetu je stopil na balkon mestne hiše. Množica mu je rjula v pozdrav: »A noi!«

Losanna je vedel, da ni nobena umetnost zbornati skupaj nekaj tisoč gorečnežev in fanatikov, ki vzklikajo naročena gesla. Ti spravijo še vse druge tisoče v množično histerijo, od katere se hranijo politiki v želji, da bi dobili potrditev za svoj prav, celo za tisto, česar sami ne verjamejo.

Losanna se je bal, da je med temi kričači kak fanatik z one strani, ki bi tvegali življenje in streljal na duceja.

Oči so mu iz sosednjega okna švigale po ljudeh in se ustavljale pri tistih, ki jih je on postavil k oknom z natančnim strelnim orožjem. Samo napol je poslušal že nešteto krat ponovljene ducejeve besede. Bolj so ga zabavale njegove kretnje in napihovanje, kako vpliva na množico.

Duce je govoril o »sveti zemlji«, »najbolj italijanski zemlji«, napojeni s krvjo junakov, mučnikov in herojev — kot bi pozabil, kako so ti junaki bežali proti Piavi.

Le še tri dni do začetka olimpijskih iger v Los Angelesu

Katere športe bojkot najbolj ohromil

LOS ANGELES — Medtem ko mednarodni olimpijski odbor nadaljuje razpravo o sankcijah, ki naj jih v bodoče sprejeli proti državam, ki bojkotirajo olimpijske igre (govori se o izključitvah), se v Los Angelesu bliža dan svečane otvoritve »pohabljenih iger«. Kdo vse bo manjkal, je seveda še naprej glavno vprašanje. Analiza je pokazala, da bo le malokatera športna panoga imela na startu vse glavne favorite za zlato kolajno, tako v ekipnih igrah, kot glede posameznikov.

Če se zaustavimo pri posameznih disciplinah, padejo v oči odsotnosti vzhodnih držav v atletiki, plavanju (ženske in Salnikov), boksu (Kubanec Stevenson bi lahko naskakoval četrto olimpijsko zmago), kanuju, kajaku in dviganju uteži (lahko bi jih tudi črtali iz seznama panog!), nogometu (od leta 1952 je vselej zmagala kakšna vzhodnoevropska država), penthatlonu

(običajni monopol SZ, Madžarske in Poljske) in gimnastiki (proste roke imajo tako Romunke).

V ekipnih športih je še zlasti pomembna odsotnost Sovjetske zveze, ki bi v košarki in odbojki prav gotovo naskakovala kolajne različnih žlahtnosti, ravno tako pa je nizka raven rokometu.

Kje torej bojkot ni redčil vrst verjetnih zmagovalcev? Zlasti v hokeju na travi, konjskih športih, streljanju, lokostrelstvu, jadrantju.

Kakorkoli že, tisti, ki so v Los Angelesu prišli, se na igre seveda kar se da vestno pripravljajo. Italijanska nogometna reprezentanca je ponoči odigrala prijateljsko tekmo z ameriškim drugoligašem San Diego. »Azurri« so zmagali s 6:0 in testiranje je bilo po Bearzotovem mnenju uspešno, čeprav je boljši vtis vsekar zapustila ekipa, ki je igrala v

drugem polčasu, ne pa začetna postava, ki jo trener namerava uporabiti na igrah. Strelci za Italijo so bili: Iorio (2), Baresi, Galli, Massaro in Serera.

Pa še nekaj zanimivosti. Izračunali so, da znašajo stroški za prehrano atletov in njihovih spremljevalcev okrog 30 milijard lir. Dnevno bodo pripravili 40 tisoč obrokov hrane, vsak gost olimpijskih raselij bo stal okrog 60 tisoč lir dnevno.

Organizatorji so kljub temu prepričani, da bodo losangeleske igre donosen posel. Pomislimo le na dohodek, ki ga v blagajno prinaša olimpijska bakla, ki so jo Američani brž komercializirali. Vsakdo jo lahko nosi, mora pa odšteti do pet milijonov lir, pač odvisno od pretečne razdalje.

Akreditiranih časnikarjev je v Los Angelesu osem tisoč.

Skupina brhkkih deklet se vestno pripravlja na sobotno otvoritveno slovesnost olimpijskih iger

kratke vesti - kratke vesti

Tudi Kitajska se poteguje za organizacijo OI

LOS ANGELES — Kot je včeraj povedal Lu Jindong, podpredsednik kitajskega olimpijskega odbora, se njegova dežela poteguje, da bi do leta dva tisoč organizirala olimpijske igre. Povedal je tudi, da so prejeli grozilna pisma, naj se ne udeležijo iger v Los Angelesu, pohvalil je ameriške organizatorje in pojasnil, da so navezali stik z nacionalistično Kitajsko. Kitajci, bodo po več kot 30 letih ponovno nastopili na OI, so v Los Angelesu v središču pozornosti ameriških novinarjev in voditeljev.

Pokrajinska uprava nagradila predsednika Triestine

Predsednik tržaške pokrajine Gianni Marchio je včeraj na bazovskem igrišču, kjer trenira tržaški drugoligaš, izročil priznanje predsedniku Triestine Raffaelu De Riuju zaradi novega menedžerskega poleta, ki ga je vnesel pri tržaški enajsterici. Ob tej priložnosti je Marchio zagotovil podporo pokrajinske uprave načrtu za postavitev novega stadiona.

Segafredo 5. avgusta na priprave

GORICA — Košarkarji goriškega Segafreda (A-2 liga) bodo s pripravami začeli 5. avgusta. Poleg treningov se bodo od 21. do 26. avgusta udeležili mednarodnega turnirja v Lignano, odigrali pa bodo tudi dve prijateljski tekmi, in sicer proti Coroni (18. 8. doma in 30. 8. v gosteh).

Romero ubit v spopadu s policijo

BUENOS AIRES — Argentinski boksar Cesar Romero, ki se je še pred tednom dni srečal v Montecarlju z Obelmejasom (s katerim je po točkah izgubil), je bil ubit v nekem spopadu s policijo, potem ko je z bratom in dvema drugima pajdašema skušal napasti neko avtobusno družbo. Pred tem so že ukradli avto in oropali neko drugo avtobusno družbo. Romero, ki je med profesionalce prestopil leta 1981, je bil že v zaporu, zadnjič leta 1978. Bil je poročen in zapuščal dva otroka.

Italijansko košarkarsko prvenstvo

Težak začetek za deželne prvoligaše

BOLOGNA — Včeraj so objavili koledar italijanskega košarkarskega prvenstva v A-1 in A-2 ligi, ki se bo pričelo 30. septembra. Prve tekme, zlasti za tržaškega in videmskega prvoligaša, bodo kar se da težavne. V prvem kolu se bo namreč Australian pomeril z Indesitom, še slabše pa se piše Stefanelu, ki se bo najprej srečal z Granarolom in nato še s Simacom. Podrobnejši spored je naslednji:

A-1 LIGA

1. KOLO (30. 9.): Granarolo Felisnea Bologna - Stefanel Trst, Simac Milan - Marr Rimini, Ciao Crem Varese - Birraperoni Livorno, Napoli Basket - Honky Casual Fabriano, Cantine Riunite Reggio Emilia - Yoga Massalombarda Bologna, Australian Videm - Indesit Caserta, Banco Roma - Berloni Cucine Turin, Scavolini Pesaro - Jollycolombani Cantù.
2. KOLO (7. 10.): Yoga - Australian; Stefanel - Simac; 3. KOLO (14. 10.): C. Riunite - Stefanel, Australian - Berloni; 4. KOLO (21. 10.): Scavo-

lini - Australian, Stefanel - Napoli Basket; 5. KOLO (28. 10.): Australian - Honky, Marr - Stefanel; 6. KOLO (4. 11.): Stefanel - Australian; 7. KOLO (11. 11.): C. Riunite - Australian, Stefanel - Berloni; 8. KOLO (15. 11.): Jolly - Stefanel, Australian - Ciao Crem; 9. KOLO (18. 11.): Birraperoni - Stefanel, Australian - Simac, 10. KOLO (25. 11.): Banco Roma - Australian, Stefanel - Honky, 11. KOLO (2. 12.): Napoli Basket - Australian, Stefanel - Scavolini, 12. KOLO (9. 12.): Australian - Marr, Yoga - Stefanel, 13. KOLO (16. 12.): Birraperoni - Australian, Stefanel - Banco Roma, 14. KOLO (20. 12.): Indesit - Stefanel, Australian - Jolly, 15. KOLO (23. 12.): Granarolo - Australian, Stefanel - Ciao Crem. POVRATNI DEL: 30. 12.; 6. 1. 1985; 13. 1.; 20. 1.; 27. 1.; 3. 2.; 7. 2.; 10. 2.; 17. 2.; 24. 2.; 3. 3.; 10. 3.; 17. 3.; 24. 3.; 28. 3.

A-2 LIGA

1. KOLO (30. 9.): Basket Brescia - Mister Day Siena, Latini - Cucine

Forli - Montesacro Roma, Alpe Bergamo - Corona Cremona, Viola Reggio Calabria - Succhi »G« Ferrara, Grifone Perugia - Reyer Benetke, Pepper Mestre - Cida P.S. Giorgio, Benetton Treviso - Segafredo GO, Sebastiani Rieti - Landsystem Brindisi.

2. KOLO (7. 10.): Segafredo - Pepper; 3. KOLO (14. 10.): Latini - Segafredo; 4. KOLO (21. 10.) Segafredo - Viola; 5. KOLO (28. 10.): Corona - Segafredo; 6. KOLO (4. 11.): Segafredo - Grifone; 7. KOLO (11. 11.): Basket - Segafredo; 8. KOLO (15. 11.): Segafredo - Cida; 9. KOLO (18. 11.) Mister Day - Segafredo; 10. KOLO (25. 11.): Segafredo - Succhi »G«; 11. KOLO (2. 12.): Montesacro - Segafredo; 12. KOLO (9. 12.): Reyer - Segafredo; 13. KOLO (16. 12.): Segafredo - Alpe; 14. KOLO (20. 12.) Sebastiani - Segafredo; 15. KOLO (23. 12.): Segafredo - Landsystem. POVRATNI DEL: 30. 12.; 6. 1. 1985; 13. 1.; 20. 1.; 27. 1.; 3. 2.; 7. 2.; 10. 2.; 17. 2.; 24. 2.; 3. 3.; 10. 3.; 17. 3.; 24. 3.; 28. 3.

šport na primorskem

Uspeha na mladinskih svetovnih prvenstvih

Na dveh mladinskih svetovnih prvenstvih minuli konec tedna so s spremenljivim uspehom nastopili tudi zastopniki primorskega športa. Postojnčan Gorjanc je kot član državne reprezentance osvojil bron na mladinskem svetovnem prvenstvu balinarjev v italijanskem Cordignanu, izolska posadka dvojica s krmarjem pa je na enakem prvenstvu v švedskem Jönköpingu zasedla deseto mesto, čeprav so se optimistične napovedi sukale okoli uvrstitve med šest najboljših posadk. Kljub temu pa bo ponovna uvrstitve ene od obalnih posadk v državno reprezentanco po večletnem sušnem obdobju prispevala k ponovnemu razcvetu panoge, ki je na Obali izgubila nekdanjo veljavo.

Nad vse živahno je bilo konec tedna na prizoriščih atletskih tekmovalj. Na dvoboju mladinskih reprezentanc Francije in Jugoslavije v

Celju sta v dresu z državnim grbom uspešno nastopila Postojnčan Bilac in Koprčan Pekica, ki sta osvojila drugi mesti, prvi s 7,45 metra v skoku v daljavo, drugi pa s časom 14,99 sekunde na 110 metrov z ovirami.

V Novi Gorici so s tretjim kolom končali letošnje ekipno atletsko prvenstvo. Naslov prvaka sta osvojila ženska ekipa ljubljanske Olimpije in moškega iz Titovega Velenja. V obeh konkurencah so novogoriški atleti osvojili drugo mesto. Svoji ekipi je pred odhodom v Los Angeles pomagala tudi Lidija Lapajne, ki je zmagala s 183 cm v skoku v višino (po uspešnem poskusu na tej višini je tekmovalje končala zaradi nastopa v štafeti) in 557 cm tudi v skoku v daljavo. Pri atletinjah je od Novogoričank zmagala še Mojca Pertot v teku na 800 m, pri moških pa je Gregorič zmagal v obeh sprinterskih di-

sciplinah, Blažej na 400 m, Adamič v skoku v višino, prva pa je bila še štafeta 4X100 m. V Postojni je bilo tretje kolo zahodne regionalne atletske lige. Pri ženskah je skupni zmagovalac Olimpija pred Postojno, pri moških pa Triglav pred Koprno.

Nad vse uspešno v letošnji tekmovalni sezoni nastopajo tudi koprski vaterpolisti. V tretjem in četrtem kolu tekmovalja v medrepubliški vaterpolski ligi so premagali najprej reški Burin z 11:10, nato pa še Opatico z 10:7, s sedmimi točkami iz štirih srečanj pa so trenutno na vrhu razpredelnice. Prva srečanja so odigrali doma, če pa bodo vsaj približno tako uspešni še na gostovanjih, potem se koprskemu vaterpolu obeta najuspešnejša sezona po dvanajstih sezonah nastopanja v zveznih ligah.

Bojan Gluhak

Utrjevanje prijateljstva med Poletom in Krivajo

Polet — Krivaja Zavidoviči 69:63 (36:27)

POLET: A. Sosti 5 (3:8), Hrovatin, Canciani 2, V. Sosič 20 (4:4), Tavčar, Vremec 17 (3:3), Kraus 4, Gregori 2, Vitez 14 (4:4), Ražem 5 (3:4). KRIVAJA: Mušanovič 16 (2:3), G. Tomič 2, M. Tomič 2, Bartolovič 2, Dautbegović 2, Ivešič 19 (1:6), Dadič 8, Jusufović, Minković 12 (2:4), Hromadnik, Medžugorac, Petković.

Sinoči so na odkritem igrišču openskega Prosvetnega doma odigrali prijateljsko srečanje med članskima moštva openskega Poleta in Krivaje iz Zavidovičev pri Zenici, katere košarkarji nastopajo v republiški BiH in ki se v teh dneh mudijo na pripravah pri nas. Ob tej priložnosti so Poletovo moštvo okrepili Jadranovi košarkarji Valter Sosič in Andrej Vremec, po daljši odsotnosti se je na igrišče vrnil Edi Kraus, tekme pa se

je udeležil tudi Boris Vitez.

Srečanje ni bilo na kdove kako visoki tehnični ravni, to pa je razumljivo, saj smo sredi poletja, tako da se je poletovcem poznalo, da že dalj časa niso igrali, pri gostih pa je bilo opaziti, da so šele na začetku priprav. Najboljši na igrišču je po našem mnenju bil Valter Sosič, ki ima največ zasluga za zmago Poletove peterke. Jutri se bosta ekipi spet srečali, in sicer ob 19.30 na igrišču Prosvetnega doma na Opčinah.

Pred sinočno tekmo so počastili tudi spomin žrtev v NOB s položilno venca pred spomenik padlim v NOB na Opčinah.

Archibald namesto Maradone

BARCELONA — Argentince Diega Maradone, ki je prestopil k Napoli, bo pri Barceloni zamenjal škotljev Archibald, ki je s španskim prvoligašem podpisal triletno pogodbo.

Koristne priprave v Postojni

Skupina naših trenerjev in igralcev (Bor, Breg, Sokol) se je pred kratkim udeležila košarkarskega tabora v Postojni, kjer so pod večjo roko Brumna in Žeravice veliko pridobili

Odbojgarski turnir v Gorici Nizozemska v vodstvu

Nizozemska — švedska 3:0 (6, 8, 5)

V prvem srečanju drugega kola mladinskega odbojgarskega turnirja v Gorici za reprezentance do 17. leta starosti sta se srečali moštvi, ki sta v prvem kolu zabeležili prepričljivi zmagi. Tokrat pa je Nizozemska brez večjih težav gladko odpravila švede in dokazala, da je ena resnejših kandidatka za končno zmago. Nizozemci so že v prvem kolu, v drugem pa še bolj prepričljivo pokazali, da igrajo dokaj učinkovito odbojko z dobro obrambo, kar jim je tudi omogočilo, da so strli odpor švedske vrste, ki je sinoči zaigrala slabše kot proti Franciji.

Po dveh odigranih kolih pa lahko rečemo, da kakovost igre, ki so jo prikazale šesterke v Gorici, ni na

najvišji ravni. Opazili smo več nepotrebnih in osnovnih napak, česar pri državnih reprezentancah, pa čeprav mladinskih nismo pričakovali. Očitno so temu botrovali številni razlogi, eden je brez dvoma premalo skupnega treniranja, kot so nam povedali nekateri predstavniki odbojgarskih reprezentanc. Glede posameznikov pa velja omeniti, da so nekateri le izstopali, zlasti perspektivni tolkač nizozemske vrste.

Italija - Belgija 3:0 (6, 10, 11)

Lestvica po 2. kolu: Nizozemska 4 točke, Italija in švedska 2, Francija in Belgija 0.

Današnje kolo:

ob 19. uri Nizozemska - Francija; ob 21.00 Italija - švedska. RUDI PAVSIČ

Goriški nogometaši na pripravah

Goriški nogometaši, ki bodo v naslednji sezoni igrali v prvenstvu C-2 lige, so včeraj odšli na trinajstdnevne priprave v Rezijo (Prato di Resia). V tem času, kot je povedal trener Russo med včerajšnjo predstavitevijo ekipe v nekem goriškem lokalu, si bodo nabrali potrebno kondicijo, naker se bo pričela serija prvenstvenih tekem.

Russo je s seboj poklical naslednje igralce:

Vratari: Attruia, Bonetti, Marassi; branilci: Da Dalt, Candoni, Bollis, Grillo, Murandini II.; vezni igralci: Calvani, Lazzara, Modonutti, Giacometti, Bertoia, Righini, Del Neri, Pignatone, Dreolini; napadalci: Muisan, Cresta, Ciani in Tassotti.

● FRANCESCO MOSER bo od 30. t. m. do 16. avgusta v Saint Moritzu, kjer bo začel priprave za svetovno kolesarsko prvenstvo.

Pogovor z mlado ljubiteljico konjskega športa Laro Strain

Konjski šport je pri nas premalo poznan

Konjski šport, po domače jahanje, je prav gotovo ena med najstarejšimi športnimi panogami, čeprav si je človek prvotno udomačil konja v povsem drugačne namene: za lov in vojskovanje ter za pripomoček pri delu, šele nato pa za igro in zabavo. Vsekakor je konjski šport še vedno aktualen in v nekaterih deželah (npr. Angliji) tudi dokaj razvit in popularen. Pri nas se z jahanjem ne ukvarja veliko število ljudi, tudi zato, ker od nekdaj prevladuje v zvezi s to panogo napačno mnenje, da je to elitna zvrst za ožji krog aristokratov in »bogatih izbrancev«. Lara Strain, lepo 17-letno dekle iz Lakotiča, ki obiskuje trgovski tehnični zavod Ziga Zois, se s takimi trditvami ne strinja in se že vrsto let redno ukvarja prav s konjskim športom.

»Kako to, da si se opredelila prav za jahanje, ki je pri nas skoraj popolnoma nerazvita panoga?«

»Konji so mi bili zelo všeč, že ko sem bila še majhen otrok. Vedno sem sanjala samo o tem in ko so v Boljuncu odprli kobilarno, sem izkoristila priložnost in se prijavila na začetniški tečaj.«

»Koliko časa pa se redno ukvarjaš z jahanjem?«

»Začela sem pred štirimi leti v Boljuncu, že dve leti pa vadiim v Gropadi, kjer imam boljše pogoje za vadbo.«

»Kolikokrat tedensko treniraš s konjem?«

»Treniram le enkrat do dvakrat tedensko, ker so stroški pri tej panogi zelo visoki. Enourni trening s konjem stane namreč 12 tisoč lir.«

»Kaj pa oprema?«

»Za nabavo najnujnejšega (škornji, hlače, kapa in rokavice), potrosiš več kot 300 tisoč lir, poleg tega pa moraš razpolagati tudi z zimsko opremo, ki se razlikuje samo po teži in toploti oblačil.«

»Poznaš še druge zamejce, ki gojijo to zvrst?«

»Po pravici povedano ne poznam nikogar drugega, ki bi to počenjal redno.«

»Kje imamo pri nas pogoje za ukvarjanje s konjskim športom?«

»V zadnjih časih je kar veliko takih krajev: kobilarna v Boljuncu, v Bazovici, na Opčinah (Circolo ippico), v Miljah ter v Gropadi, kjer smo zaenkrat samo trije, ki se redno

udejstvujemo. Poleg teh krajev pa je še vrsta ljudi, ki ima svojega lastnega konja.«

»Si kdaj pomislila, da bi si pri skrbeli svojega lastnega konja?«

»Seveda sem in upam, da se mi bo ta želja čimprej uresničila. Nakup živali ni tako drag. Težje je pri vzdrževanju, saj te prostor, krma, čiščenje in vse kar sodi zraven, stane približno 350 tisoč lir mesečno.«

»Si že kdaj tekmovala?«

»Zaenkrat še nisem, ker me to ne zanima. Nastopila pa sem na mnogih ekshibicijskih nastopih v dresurnem jahanju in v preskakovanju za prečk.«

»Kako slediš tekmovalcem?«

»Priložnostno. V glavnem jih gledam na ekranu, včasih pa si ogledam deželna tekmovanja v Terzu pri Ogleju. Vsako leto pa obiskujem konjski sejem v Veroni, kjer si poleg ostalega lahko zelo poceni nabaviš opremo.«

»Kaj bi povedala o simbiozi konj-jezdec?«

»Konja moraš vzljubiti, spoštovati kot tovariša, saj je jahanje medsebojno sodelovanje konja in človeka. Konj nosi človeka, prenaša njegovo težo, mu nudi zabavo. V zameno pa ga mora človek ustrezno krmiti, čistiti, itd.«

»Kaj bi svetovala tistemu, ki bi se rad začel ukvarjati z jahanjem?«

»Predpogoj za uspeh je ljubezen do živali in do te panoge. Starost je tu postranskega pomena. Glavno je, da si potrpežljiv in da se ne bojiš, saj konj takoj občuti jezdecov strah in to navadno tudi zlorabi v svojo korist. Takrat pa pride do nevspečnosti, kot so padci, poškodbe in podobno.«

»Koliko ljudi dejansko goji to športno panogo?«

»Največ je takih, ki enkrat poskusijo in nato vse skupaj opustijo. Nekaj je tudi takih, ki gojijo jahanje zato, da bi si pridobili določen status elitnosti v nekaterih zelo »izbranih družbah«. To pa so tisti, ki so običajno s konjem zelo grobi in sploh niso ljubitelji konjskega športa. Nas, pravih ljubiteljev te zvrsti je že precej, toda še vedno zelo malo predvsem v primerjavi s popularnejšimi športnimi panogami.« (Cancia)

Na sliki: Lara Strain na svojem konju.

obvestila

ŠZ Bor

sporoča vsem svojim odsekom in članom, da bo Borov športni center zaprt od 30. julija do 27. avgusta.

SPDT

obvešča, da je pri objavi razpisa za likovni natečaj pomotoma izpadlo maksimalno število del. Vsak avtor lahko predstavi največ tri dela v katerikoli tehniki.

Jadralni klub Cupa

obvešča člane in prijatelje, da je društveni sedež v Sesljskem zalivu odprt vsak dan od 9. do 18. ure. Članom in tečajnikom so na razpolago društvene jadrnice in jadrnalne deske.

TPK Sirena

obvešča, da je novi sedež ob morju v Barkovljah ves dan na razpolago članom.

Breg — Friulexport 2:2

V prijateljski nogometni tekmi na malem igrišču v Dolini so se odbojkarice Brega in združene mladinske ekipe Friulexport po ogorčenem boju razšle pri salomonskem izidu 2:2, potem ko so Brežanke dvakrat nadoknadije gol prednosti mladih nasprotnice. Tekmo, ki so si jo ogledali štirje gledalci, so zaradi dežja prekinili v 45. minuti.

Postavi ekip. BREG: Olenik, K. Slavec, L. in F. Žerjal, M. Velikonja, Taučer, Rauber in trener Gruden. FRIULEXPOR: Venier, Pertot, Ušaj, V. in S. Stoper, Mauri, D'Ambrogio in trener Koren. Strelka za Breg: L. Žerjal (2), za Friulexport: D'Ambrogio in avtogol Taučer.

V Sloveniji šahovska igra še ni pravilno vrednotena

Slovenski šahisti se še vedno ubadajo z enakimi problemi kot pred leti, kar je posledica sprejetih razvojnih usmeritev telesne kulture v naši republiki in dogovorjenih meril o namenjanju sredstev za športno dejavnost na eni strani ter vse večjih težav za ljubiteljsko angažiranje širšega kroga mlajših, predanih šahovskih delavcev in organizatorjev ter s tem povezanih slabosti v delu na drugi strani. To je ena od temeljnih ugotovitev 15. konference slovenske šahovske zveze, ki je bila v Ljubljani.

Vendar pa z množičnostjo in organiziranim delom slovenski šahisti ugotavljajo tudi pomembne premike v kvaliteti šahovske igre. V Sloveniji imamo krog perspektivnih mladih šahistov, mednje sodi tudi mojstrski kandidat Aljoša Grosar iz Nove Gorice, vendar pa bi bilo treba za prodor v jugoslovanski in mednarodni vrh veliko več strokovnega dela in več močnejših turnirjev ter sredstev. V primerjavi z drugimi športnimi pa-

nogami je šah še vedno vrednoten preveč ozko in enostransko.

Velika pomanjkljivost v delovanju šahovske organizacije so klubski prostori za šahovsko dejavnost in tudi sistem informiranja, ki je samo objavljanje rezultatov, zato je treba čim prej obnoviti Vestnik - glasilo šahovske zveze Slovenije, ki je pred leti redno izhajal.

Konferenca je za dolgoletno delo in rezultate prvič podelila zlata, srebrna in bronasta priznanja šahovske zveze Slovenije. Med štirinajstimi dobitniki priznanj je tudi poznani primorski šahovski delavec Franc Bizjak iz Nove Gorice, ki je z delom v društvu in primorski šahovski zvezi veliko prispeval za uspešno sodelovanje šahistov treh sosednjih dežel.

Delegati so izvolili tudi nov dvanajstčlanski izvršni odbor SZ Slovenije, v katerem imajo tudi šahisti primorske šahovske zveze prvič svojega delegata, kar je priznanje za njihovo dosedanje delo. Silvo Kovač

Medtem ko so deskarji imeli svoj krstni nastop

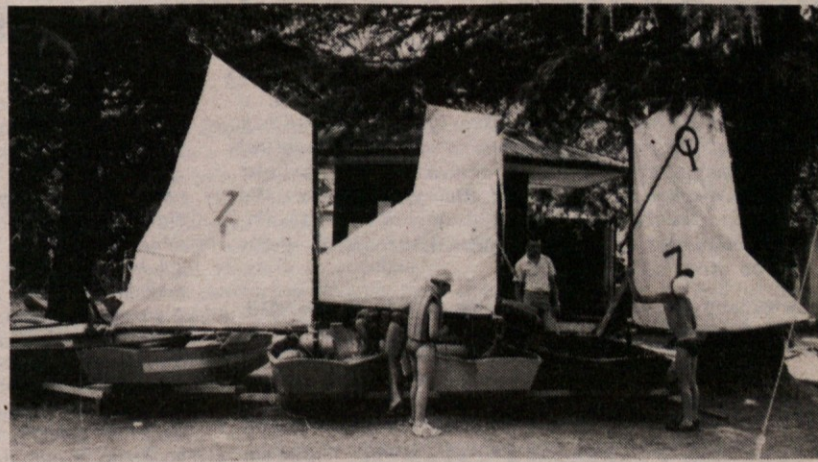
Priprave Čupine ekipe »optimistov«

V petek so se začeli v Sesljanu v organizaciji mladinskega odseka Čupe in pod pokroviteljstvom Kmečke in obrtniške hranilnice in posojilnice v Nabrežini treningi za pripravo tekmovalne ekipe na optimistih. Treninge vodita člana Čupe Dario Bensi in študentka na ljubljanski fakulteti za telesno kulturo Grazia Legiša, udeležijo pa se jih otroci, ki so se najbolje izkazali na pravkar končanih tečajih. Treningi so zelo intenzivni, kajti sedaj smo že sredi sezone in otroci se morajo naučiti še marsikaterih jadralskih spretnosti. Organizatorji, ki računajo tudi na pomoč staršev mladih tekmovalcev, upajo, da bodo uspeli pripraviti ekipo v najkrajšem času in predvidevajo njen prvi nastop na regati, ki jo bo priredil Tržaški pomorski klub Sirena.

Medtem je v nedeljo imela svoj krstni nastop Čupina tekmovalna ekipa na jadralskih deskah. Na jezeru Santa Croce so se Čupini deskarji udeležili regate, ki jo je organiziral WSC Wind Galaxi iz Alpega (blizu Vittoria Veneto). Na petdeset tekmo-

valcev je uspelo članom sesljskega društva uvrstiti se med prvo polovico. Devan Košuta je prišel na cilj osemnajsti, Andrej Sedmak enaindvajseti, ostala dva člana pa sta odstopila: Damjana Kralj zato ker se ji je razbila kobilica (del deske), njen brat Paolo pa zato, ker je pogrešil pro-

go. Rezultati niso povsem zadovoljivi Čupine tekmovalce. Treba pa je računati na dejstvo, da je bil to njihov prvi nastop na neki regati. Poleg tega je pihal med regato zelo močan veter, na katerega niso navajeni v Tržaškem zalivu in za katerega njihove jadrnalne deske niso najbolj primerne.

3 KRAT MUNDIAL

Saša Rudolf

FIFA founded 1904

(37.)

Čeprav se je v sončnih žarkih Galicija pokazala v vsej svoji lepoti in se kosala s popolno mavrico barv, slovo nikakor ni bilo otožno. Dežja, sivih oblakov ni nič kaj poletne temperature smo bili siti do kraja, mikala in vabila nas je Barcelona s svojo katalonsko toploto, metropolitansko razgibanostjo, toplim Sredozemskim morjem, namesto ledenega Atlantika.

Še zadnji pogled na fjarde, ko se je letalo dvignilo z letališča Peinador in obrnilo kljun proti Madridu. Tu je bilo spet treba čakati več ur, preden smo lahko nadaljevali pot proti Barceloni. Zamude so bili krivi grški potniki, ki so bili namenjeni v Atene: na letalu je bil kovček brez lastnika, tako je policija zasumila, da gre za bombo. V vrsti smo šli z letala in pokazali prtljago. Minila je ura, dokler niso ugotovili, da je bil odvečni kovček namenjen v London.

Mračilo se je, ko smo prispeli na barcelonsko letališče Prat, od tod pa v Castelldefels v hotel Mediterraneo.

Bili smo dobrih 25 km oddaljeni od Barcelone, v poletnem središču, tik ob plaži, ki je dokaj podobna Lignanu ali Gradežu. Kopalniška sezona je bila na višku, zato je bilo tudi to malo poletno mestece dokaj živahno in prijetno.

Ko sva naslednje jutro z Luzzijem obiskala itali-

janske nogometaše v El Castillu, morda 10 km od Castelldefelsa v smeri proti Barceloni, sva zvedela, da se je pričel bojkot. Kapetan Zoff je povedal, da so se igralci odločili za to obliko protesta, ker je tisk izkričeval njihove izjave. Poleg tega pa so bili besni tudi na špansko televizijo, ki je pripravila posebno oddajo v Rimu, kjer je mimoidoče spraševala, kaj menijo o milijonskih nagradah nogometašem. Odgovori so si bili na las podobni »sramota«.

Usta so ostala zaprta, morda javnost tega ni v polnem opazila, saj je bila istočasno tudi stavka radiotelevizijskih reporterjev, toda mi, ki smo še dalje obiskovali El Castillo smo prav do zadnje potankosti spoznali, kako nezgovorni so naši deželani. Nikakor ne bi bilo moč reči, da sta bila Zoff ali Bearzot nevljudna, toda načeti z njima pogovor, ki gre preko običajnih nogometnih tem, je pravo Sizifovo delo. Najdaljši odgovor meri poldrugi stavek, največkrat pa se naša Furlana zadovoljita z da in ne. Skoraj pogrešamo dolgovoznost in gostobesednost Contija, domislje Grazianija, zbadljivke Antognonija, rezkavost Gentileja. Za intervju ostajajo še zdravnik Vecchiet, Maldini in Vicini. Toda glej slučaj, Vecchiet in Maldini sta Tržačana, torej tudi pripadnika prej molčečih kot pa zgovornih ljudi. Ostaja le še Vicini s svojo čudovito govoricco, polno narečnih, tipično emilijanskih besed.

Vse bolj spoznavam, da smo deželani Furlanije - Julijske krajine vse prej delavci kot pa govorniki. Celo Maldini in Vecchiet, ki že desetletja živita izven Trsta, sta ostala povsem »naša«. Zdravnik reprezentance je seveda tudi gostobeseden, ko gre za navajanje medicinskih izrazov, Maldini pa zajecja odgovor tudi, ko govoriva o vremenu. V tej skupini tržaško-furlanskih negovornikov ni izjeme. Kot da bi šla neopazno mimo vsa srednjeevropska kultura, kot da bi jih narava ne nagradila niti s kančkom simpatičnosti, pač pa le z vztrajnostjo, potrpežljivostjo, delavnostjo. Tako je bil verjetno najsimpatičnejši med vidnimi furlanskimi

športniki vseh časov Primo Carnera in s tem smo verjetno povedali vse.

MOSQUITO CITY

Močvirnati travniki okrog hotela, visoki odstotek vlage v zraku ob temperaturi, ki je celo v večernih urah preseglala 30 stopinj Celzija, so bili prava paša za oblake komarjev. Čeprav so bila okna in vrata hotelskih sob zastrta z gosto mrežo in smo od lastnika dobili električne kolobarje, ki naj bi vsaj v teoriji preganjali nadležni mrčes, smo bili vsako jutro krvavo popikani. Še najbolj je zalegal stari pripomoček — priučil sem se ga kot otrok v prvih povojnih letih v Gorici, ko sem bil za nekaj dni gost pri sorodnikih, družini primarija dr. Vrtočca — pred spanjem se je treba dobro namiliti po vsem telesu, milnice se seveda ne sme splahniti pod prho, pač pa jo pustiti, da se posuši. Ta metoda ima tudi to dobro stran, da je zjutraj dovolj stopiti pod prho.

Komarji, ki so bili poleg nas edini gostje v hotelu Mediterraneo, so bili pravi velikani svoje zvrsti, nadležni s piki in brenčanjem pa vsaj kot naši mali papatači. Nič čudnega torej, če smo Castelldefels takoj preimenovali v Mosquito city.

Tako smo se ponoči ukvarjali z lovom na komarje, podnevi pa iskali senco, kajti sonce je neusmiljeno bilo, toplomer pa je večkrat presegel 40 stopinj ob 80- do 90-odstotni vlagi. Zamenjati je bilo seveda treba garderobo, saj so bile še kratke hlače in poletna srajca odveč, ponoči pa se je spodnja rjuha lepila na prepoteno golo telo.

Toda človek se kaj kmalu prilagodi na vsako okolje: že v nekaj dneh smo se navadili na komarje in na potenje. Kaj kmalu pa se je pridružila nova nevspečnost. Tudi v Španiji se namreč špekulanti z zemljo poslužujejo podobnih sredstev kot pri nas: zažigajo grmičevje in gozdove, da bi požgano površino pristojne oblasti v novih regulacijskih načrtih vključile med zazidljiva zemljišča.

Naročnina: Mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis. 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povšek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik
25. julija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samša

Izdaja in tiska ZIT Trst

Člen italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Septembra morda sestanek med SZ in ZDA o problematiki vesoljskega oboroževanja

DUNAJ — Tik pred zadnjim poletnim srečanjem pogajalcev o skrčenju oboroženih sil in oborožitve (pogajanja trajajo že 11 let in njihov namen je najti izhod iz začaranega kroga v srednji Evropi), na Dunaju vse bolj pogosto govorijo o možnosti ameriško-sovjetskega sestanka v septembru. Ne gre za kontakte na najvišji ravni, čeprav obstaja upanje tudi za tako rešitev, temveč za sestanek izvedencev, ki naj bi govorili o vesoljskem orožju ter o tem, kako doseči sporazume med dvema velesilama v fazi, ko »vojna zvezda« ni več samo tema za znanstvenofantastične filme.

Tukajšnji komentatorji včasih poudarjajo, da sta veleposlaništvi obeh superstilov v stalnem stiku: neposrednih pogovorov med Moskvo in Washing-

tonom o tej temi ni, vsaj uradne potrditve o tem ni mogoče dobiti. Če nekaj v resnici obstaja, to je še vedno stroga tajnost, čeprav »v informiranih krogih« trdijo, da se nekaj dogaja.

Dunaj bi hotel dobiti naslov »vesoljskega mesta«; 1967. leta so tukaj prvič govorili o vesolju na mednarodni ravni, pred dvema letoma je bila na Dunaju konferenca Unispac, medtem ko je junija lani prav tako na Dunaju bilo 27. zasedanje komiteja OZN za miroljubno izkoriščanje vesolja. Zasedanje pa ni bilo prav miroljubno, ker Washington ni hotel, da se na njem razpravlja o vprašanju demilitarizacije vesolja, češ da ta komite ni za to pristojen.

Kakorkoli že, ugotavljajo na Dunaju, ZDA so nekoliko spremenile svoje stališče. Pogovori o o-

borožitvi v vesolju bi lahko bili tema pogajanj, vendar samo na štiri oči. Poleg tega pa še vedno ni jasno, ali vsaj tako meni Reaganova administracija, če bi kazalo združiti dunajske pogovore z vprašanjem pogajanj o strateškem jedrskem orožju in ženevskim pogajanjem o izstrelkih, kar Moskva za sedaj odvraca.

Kljub vsemu pa trdijo dunajski opazovalci, da obstajajo nekatera spodbudna znamenja tako v Moskvi kot v Washingtonu. Moskva naj bi se sprijaznila z dejstvom, da bo Reagan novembra spet izvojen in torej naj bi bilo potrebno poslati nekatera znamenja staremu in novemu predsedniku ZDA. Po drugi strani pa obstaja tudi mnenje, da je ugodnejše stališče Washingtona do dunajskega sestanka samo Reaganov volilni maneuver.

Eksplozija v ameriški rafineriji

LEMONT — V naftni čistilnici Union Oil Co. v Lemontu (Illinois) je silovita eksplozija poglala v zrak naftni hranilnik. Slišati jo je bilo skoraj 60 kilometrov daleč, zemlja pa se je zatresala kar 80 kilometrov naokoli, medtem ko so se plameni dvignili več sto metrov visoko.

V pošastnem požaru in gostem dimu je bilo ob življenje po zaenkratnih računih najmanj šest ljudi, vsaj dvajset pa je bilo ožganih ali drugače poškodovanih. Pristojne oblasti so mnenja, da bo obračun tragedije zelo verjetno še hušji.

Eksplozija je nastala predvčerajšnjim ob 18. uri po krajevnem času in tedaj je v rafineriji bilo na delu približno 75 oseb. Stekla je preiskava.

Vanessa Williams ob naslov

NEW YORK — Vanessa Williams, 21-letna temnopolta lepotica, ki so jo pred nekaj dnevi kronali kot »miss Amerika«, se je morala odpovedati laskavemu priznanju, ker je pozirala gola fotografu znane revije »Penthouse«, in to ne sama, temveč v intimnem objemu z dekletom, ki je ravno tako bilo brez tančic. Brž ko je revija izšla (in bila naglo razprodana), so organizatorji lepote tekmovanja od Vanesse zahtevali, da se v teku 72 ur naslovu odreče.

Vanessa, ki je bila prva »miss Amerika« temne polti, je na tiskovni konferenci pojasnila, da so fotoposnetki iz leta 1983 in da se je s fotografom domenila, da ne pojdejo v objavo. Vsekakor si je priskrbelo dovolj reklame in ji ne bo težko »prodreti«.

Kazen zaradi odprte trgovine

SYDNEY — 42-letni Frank Penhalluriak, prodajalec železnine iz Melbourne, je ob nedeljah imel ilegalno odprto trgovino. Oblasti so trgovca že večkrat aretirale zaradi nedovoljenega odprtja: zadnjič je bil celo obtožen na plačilo 500 dolarjev ali na 10 tisoč dni zapora.

Penhalluriak pa še vedno vztraja proti »nesmiselnemu in anahronističnemu pravilniku, ki skruni osebno svobodo«.

Železniška nesreča v New Yorku

NEW YORK — V predmestju New Yorka se je v po nedeljek pripetila železniška nesreča, ki je terjala eno smrtno žrtev in približno 125 ranjencev. Na viaduktu med krajema Queens in Bronx sta trčili lokomotivi vlakov, ki sta prihajala iz Bostona oziroma iz Washingtona in sta skupno prevažala približno 300 potnikov. Silovito trčenje je iztirilo deset železniških vozov. Iztirjen voz poln potnikov se je k sreči ustavil, preden bi lahko zgrmel na naselje, ki leži petnajst metrov pod viaduktom.

Edina žrtev te nesreče je bil triinpetdesetletni španski diplomat Enrique Gilarranz iz Madrida, ki je zasebno dopotoval v ZDA. Umrli je po sprejemu v bolnico zaradi hudih ran, ki jih je utrpel v nesreči.

Opisana nezgoda je bila tretja železniška nesreča, ki se je v teku tega meseca zgodila v ZDA. Prva se je pripetila 7. julija v zvezni državi Vermont in je terjala pet mrtvih in 148 ranjenih. Druga železniška nesreča je v Južni Carolini povzročila smrt dveh oseb.

»Pekiški tednik« o nesporazumih okrog splava Kitajska: ena družina, en otrok

PEKING — »Pekiški tednik«, revija, ki izhaja v številnih jezikih in objavlja kitajske informacije o Kitajski ter je zato poznana po vsem svetu, je demantirala govornice, po katerih naj bi v okviru kitajske politike za nadzorstvo nad rojstvi uvedli tudi prisilni splav. Po pisanju tega tednika je prišlo samo do nekaterih »osamljenih incidentov« pri pojmovanju in izvajanju gesla »samo en otrok za vsak par«.

Glede na to, da je država tako velika, je razumljivo, da je prišlo v nekaterih krajih do nesporazumov, vendar revija pojasnjuje, da ti nesporazumi nimajo nič skupnega z vladno politiko, ki teži k propagiranju kontracepcijskih sredstev in sterilizacije. V okviru te politike so predvidene olajšave za družine z enim samim otrokom, medtem ko, kot piše pekiški tednik, vlada nasprotuje vsakršni prisilni politiki načrtovanja rojstev.

Kadarkoli pride do nesporazumov »vlada takoj ukrepa, da se nesporazumi popravijo«, poudarja kitajska revija, ki tudi graja »nekatero osebo v tujini, ki so izkoristile osamljene incidente, da so obtožile Kitajsko, da »odi kruto demografsko politiko«. Nasprotno, piše še v članku, kitajska demografska politika je bila vedno vodena v skladu s specifičnim stanjem v posameznih deželah, pa tudi v skladu s stvarnimi potrebami posameznih družin. Tako splošnih navodil ne uveljavljajo v primeru družin, ki jih sestavlja edince, pa tudi ne v primeru družin, katerih prvi otrok je handikapiran ali v primeru številnih družin, pri katerih ima lahko samo en otrok potomca.

Kar pa zadeva rezultate, poudarja kitajska revija, da so že opazni, saj se je indeks rojstev od 26 rojenih na tisoč prebivalcev v letu 1977 zmanjšal na 11,5 na tisoč prebivalcev v lanskem letu.

Avgusta v Bologni festival Eritreje

BOLOGNA — »Eritrea Festival«: tako so nazvali manifestacijo, ki bo od 4. do 9. avgusta v glavnem mestu Emilije na pobudo množičnih organizacij iz sklopa Ljudske fronte za osvoboditev Eritreje, ki so posejane na evropskih tleh. Predstavniki teh organizacij so si že leta 1974 izbrali Bologno kot sedež vsakoletnih srečanj, vendar bo avgustovski festival prva tovrstna in tako obsežna prireditve.

V Bologni se bo zbralo, kot napovedujejo glasniki Eritrejcev v begu, na tisoče študentov, delavcev in žensk. Na sporedu bo vrsta seminarjev o političnih, socialnih in kulturnih temah, pa tudi niz fotografskih razstav ter folklornih in drugačnih predstav.

Strela je ubila trinajst deklet

JOHANNESBURG — Strela je pred sinočnjim ubila trinajst in bolj ali manj hudo ožgala sedemindvajset temnopolnih deklet. Nesrečnice so bile zbrane v večji kolibi blizu mesteca Pilgrim's, ki leži kakih 360 kilometrov vzhodno od glavnega mesta Južne Afrike; udeleževalce so se plemenskega obreda, kakršne domačini pripravljajo takrat, ko se pubertetnica razvije v žensko.

Kot je sporočil johannesburški radio, je strela udarila naravnost v kolibo, oziroma skozi slamnato streho v množico deklet: trinajst jih je bilo priči ob življenje, drugih 27 so brž prepeljali v bolnišnico (stanje nekaterih je brezupno), a 58 mladenkam je uspeho zbežati, preden so ognjeni zublji zajeli kolibo.

MIKI MUSTER: Na divjem zapadu

(2.) Zvitorepec in Trdonja

Bobo Craxi in Venditti

RIM — Antonello Venditti na zatožni klopi. Ali, Venditti proti Craxiju. Craxi proti Vendittiju. Zaenkrat pa ne gre za predsednika vlade, ampak njeqovega 19-letnega sina Boba, ki je v Avantiiju objavil polemičen članek do Vendittijeve pesmi »L'ottimista«, ki je po mnenju mladega Craxija narperna proti socialistični stranki.

Craxi ima tokrat prav: Vendittijeva pesem je izrazilo protisocialistična, saj se začelja z ugotovitvijo, da je socialist rojen v »že zlikanih srajčicis, v nadaljevanju pa med drugim ugotavlja, da je resen, kadar govori o državi, a se mu obraz razžari, kadar pride ura kosila ter, za nameček, še pripričuje Jezusu svarilo socialistu, ki hodi po morju, češ prijatelj, ne vem kdo si, a roke dol, kajti tista voda je moja. Vse skupaj nič kaj blago do socialistov, katerim očitno ne prija, da postaja ta pesem zelo priljubljena na dobro obiskanih festivalih Unita širom po Italiji.

In od tod napad mladega Craxija v Avantiiju (resnici na ljubo je članek podpisan samo z začetnicama b.c., vendar ga vsi pripisujejo Craxijevemu sinu), kjer je govor o Vendittijevi »zmedeni pameti in o nepotrebnih ironiji. Pravijo celo, da sta imela mladi Craxi in Venditti pred objavo tega članka zelo živahen pogovor, po drugi strani pa se Bobo Craxi zagovarja, da so besedilo tega članka v uredništvu dokaj spremenili. Venditti pa je nedolžno dejal, da pada z nebes, saj ni hotel spisati politične pesmi, ampak le nekakšen glasbeni strip. Seveda pa je tu nedolžnost dokaj v dvomu, saj je verjetno Venditti, ki je že dolga leta član komunistične partije, v svoji pesmi hotel povedati točno to, kar je povedal in kar so pač vsi razumeli.

Lov na kači v Bologni: eno so ubili, druga je zbežala

BOLOGNA — V središču Bologne se je včeraj ponoči vršil dokaj čuden lov na kače. Telefonski klic iz Ulice del Pratello je gasilice in orožnike opozoril na prisotnost štirideset centimetrov dolge kače v zapuščenem avtomobilski zračnici. Oblasti so žival pobile, ker se ni pustila ujeti. Druga, meter dolga kača se je pojavila ob vodometu v parku della Montagnola. Ko so pa orožniki in gasilci prišli na kraj, o kači ni bilo več ne duha ne sluha.